

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hétre 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hétre 2 k. 40 L.

HIRDETÉSEK:
A második péntek napján 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 551.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1908.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, február 23.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Lakásinség.
„Gyere vissza Tisza István.”
Függetlenség a revízió ellen.
Templom a megyeháza kertjében.
A t. Házból.
A Vacuum ellen.
Aktuális problémák.
Krivány — főpincér.
A szerelem áldozata.
A nap furcsaságai.
Híres főpincérek.
Amerikai párbaj hőse Aradon.
Tárca: A kukorica-csösz, Irta: Baksey Sándor.

Lakásinség.

Arad, február 22.

Tele van az ország panaszszal a Kárpátoktól az Adriáig, sőt azokon túl is; az egész világon, ahol csak emberek élnek, keserű a hangulat és fanyar. Mintha már közelednék a szociológusok által jósolt kritikus idő, melyben a föld a rajta élő emberek millióit többé eltartani nem tudja, oly csodálatos és eddigelé nem észlelt kereslete támadott mindennek, a mi a civilizált ember megélhetésének feltételét képezi.

De nálunk Magyarországon, úgy véljük, mégis leggonoszabbak a viszonyok az egész világon; igaz ugyan, hogy mindenkihez legközelebb van a saját baja, azt tartja legnagyobbnak, mert az iránt a legérzékenyebb, mégis az elfogulatlan ítélet szempontjából is bátran állithatni, hogy ha mindenütt rossz, hát legrosszabb nálunk. Igazolja ezt a most már évtizedek óta fokozottabb mérvű kivándorlása munkabíró lakosságunknak és pedig nemcsak Amerikába, hanem mindenüvé, ahol csak egy fölösleges darab kenyeret sejtnek, a

szomszéd tartományokba, sőt még Németországba is. Különben ez nem is lehet másként; gyarmatviszonyban levő meghódított tartomány vagyunk a modern, független kulturállam költséges igényeivel; fenn az ernyő, nincsen kas. Megvagyunk fosztva az önálló gazdasági politika inaugurálásának lehetőségétől, iparunk, kereskedelmünk lekötve, elfalazva s mégis egy virágzó forgalmu gazdag nagyhatalom háztartásának horribilis költségeivel megterhelve. Az adószervezet mindent átható gyökérzete mindjobban szivja és szipolyozza a lakosság életerejét és az által, hogy az életszükségletek minden ágát megadóztatja, oly annyira megdrágítja azokat, hogy már ebben a körülményben magában ha nem is legfőbb, de mindenesetre azon kuforrására találhatunk bajainknak, melyek nálunk terhesebbé tesz a megélhetést, mint bárhol másutt, még sokkal népesebb és kevésbé termékeny és gazdag országokban. Ugy vagyunk már, mint az éhinség idején szokott a nép lenni, midőn minden más baját feledve, kenyér után eseng. Hiszen közjogi és egyéni országos ügyeink igazáért folytatott küzdelmeink iránt isszettel láthatólag csappan az érdeklődés a mindennapi gondok közvetlen hatásaival szemben.

Egyike a legérezhetőbb és legsúlyosabb bajoknak az ugynevezett lakás-inség, mely egyaránt nyomja a hónapos szobára utalt szegény napszámot és az előkelőbb állású bérlakót, mert mindannyian a kenyérük egy részének árával kénytelenek a képtelenül felszökött lakbért pótolni. A közdrágaságnak ebben az irányban megnyilatkozó tünete izgatja most leginkább a kedélyeket. Az elkeseredés a dolog ter-

mészeténél fogva a házi urak ellen irányul körülbelül annyi jogosultsággal, mint amennyivel az ember a földet üti, melyre véletlenül oda vágódott. Vannak bizonyára esetek, melyekben egyes, a szegényebb néposztály számára emelt bérkaszárnnyak gazdái a kedvező alkalmat felhasználva szertelen módon felcsigázzák a lakások béreit; de hát ez inkább szörványos eset. A lakásdrágaság azonban az egész vonalon megvan, s bátran állithatni, hogy általánosságban 20—30%-kal szökött fel a házak bére az eddigi árhoz képest. Ennek a jelenségnek okát akár a házi urak kapzsisága vagy lelketlenségében, akár holmi kartellszerű meg egyezésében keresni első tekintetre is képtelenség. A lakásoknak, miként minden egyébnek árát a kínálat és kereslet kölcsönviszonya szabályozza; bizonyos az, hogy ha több lakás állana üresen és kevesebb volna a reflektáns, szükségszerűleg alább szálna a lakbér, és hiába kérné a tulajdonos a neki tetsző magas árat, ha nem volna utcára kiszorult ember, aki végszükségében minden árat kénytelen megadni. A lakások drágaságának legközelebbi oka tehát alapjában nem más, mint az, hogy kevés a lakás, úgy, hogy a baj végokát keresve, arra a kérdésre kell megfellelnünk: miért nem építenek tehát azok, kik erre vagyoni állásuknál fogva képesek volnának, vagyis miért nem fektetik építkezésekbe az emberek a mobilis tőkét, melyből csak Aradon több, mint 60 millió korona hever a takarékpénztárakban 4 és 4 és egynegyed százalék alacsony kamatozással? A felelet és ezzel együtt a keresett ok kézen fekvő: azért nem, mert a házépítésbe fektetett tőke a kockázatok és fáradság dacára sem jövedelmez többet,

A hétről.

*

Politikáról zeng a dal most
Rozoga, ócska lantomon,
Politizálni én is szoktam
Mint honfitársim — olykoron.
Tulajdonképen ebbe volnánk
Zsenik, lángesznek igazán,
S bevallanom szégyen, gyalázat,
— De néha a bölcs honatyákat
Cserbe hagyja e tudomány...

A politika furcsa is ám,
Épp olyan, mint egy köpenyeg:
Ki egyik oldalát meguntá,
Viszájára fordítja meg.
Ha ezt is megsokalta végre,
— Van Moskovitznál épp elég —
Sikkkel belép e ruha-boltba,
S egy perc alatt Fregoll-módra
Kicszeréli a köpenyét.

Ilyen köpenyeforgató lett
A nagy függetlenségi párt.

S bár sok bűn, vétek nyomja lelkét,
Ugylátszik, annak meg se árt.
A hont védi tovább, mint eddig,
Szájában öt tucat beszéd,
S tovább is egy az élte álma,
A legfenköltöbbs id-álja:
Egy jól megtelt husosfazék.

S a negyvennyolcas párt belepte
Jó Moskovitznak üzletét,
És izgatottan, szívszorongva
Nézett, tekintett szerteszét.
— Ahány dicső atyja a honnak
Ott ruha-féléit keresett,
— Nem bánva a hatalmas árat —
Mindnek jutott — amit kívántak:
Egy hatvanhetes köpenyeg.

De huncut egy köpenyke ám az:
Kivülről negyvennyolcas áll,
És a beszámolón — merészen —
A darabonttal szembe száll.
S hogyha a párt, a nagy, dicső párt
Habsburgok városába gyűl,

A császár előtt hasra esve
A nevezetes köpönyegre
A hatvanhetes szám körül.

Ez a nyitja a nagy sikernek,
Hogy most e párt mindent megad,
S ma holnap a honárulásban
Lefőzik a darabontokat.
S behozatik a tisztelt Házba
A már régen várt szájkosár
S Perczel, az a mameluk Perczel
Azsurozott kis zsebkeendővel
Méltó (rosszabb) utódra vár.

Csak köztünk, a cigánysoron nem
Dult adáz, rut politika,
Hunyadi Jósikát ünnepelte
Egy szívvel hű Bohémia.
S ki a vigág, babér között is
Elauyrt kartársira emlékezett,
Annak szivemből azt kívánom,
Még tíz lustrumot jubiléjón,
Mert ő művész és mert — szeret!

Pártos.

mint a mennyit a takarékpénztárak adnak és pedig azért nem, mert módfelett drága az építkezés, azonfelül pedig ropant nagy az adóteher a házakra. Ez az igazi oka annak, hogy a házak bére felszökött, mert ha a házi uraság és a házbérszedés olyan nagyon jövedelmező állás és foglalkozás volna, bizonyára rövid időn belül annyian vállalkoznának rá, hogy a megnövekedett kínálat természetesen kiegyenlítene a magasabb árakat. Ezeket fontolóra véve, önként következik, hogy még akkor sem lehetne a magas lakbérékért a háziurakat hibáztatni, ha a kereslet által felszökötött lakbéréket vissza nem utasítják s csupa emberszeretettel lejjebb nem szállítják.

De hát minderről szó sincs. A házakra nehezedő nagy adóteher mellett a mostani magas bérekről sem lehet azt állítani, hogy a befektetés legalis jövedelmezésén túl csak egy fillérrel is többet hoznának. Az építkezések elősegítésében rejlik az orvosszer, ezt pedig csak is a törvényhozás szerezheti meg a lakosságnak azzal, hogy a házakra nehezedő aránytalanul magas adóteher igazságosabban szabassék meg, és pedig nem a háziurak, hanem első sorban a súlyosan terhelt bérlakók érdekében; aminthogy e sorokat sem a háziurak védelmére irtuk, hanem hogy az ugynevezett házbérszóra miatt felháborodott közvéleményt a valódi okok felismerésére, s az ott rejlő orvoslásra irányítsuk. Mert a mint látszik, a kormánynak eszébe sincs az egyedül célravezető intézkedéseket megtenni, miután nyilvánvaló, hogy a törvényhozás elé terjesztett adóreform javaslatokban a házakra nehezedő adóterhet még növelni akarja.

Wekerle Bécsben. Budapest-ről jeleik: **Wekerle Sándor** miniszterelnök szerdán Bécsbe utazik. A delegáció tiszteletére rendezendő udvari ebédet e hó huszonnyolcadikára halasztották. Ugyanabban az időben fogja megtartani a magyar delegáció záró ülését is.

A horvátok magatartása. Budapesti tudósítónk jelenti: A horvát koalíció egy része a házszabálymódosítás megakadályozására készül. A kormánypárton több függetlenségi képviselő tiltakozni fog a házszabálymódosításnál való horvát nyelvű felszólítás ellen.

A kukorica-csősz.

— Életkép. —

Írta: **Baksay Sándor.**

A csősz-hivatalnak éppen úgy megvannak a maga arisztokratikus rangfokozatai, mint a társadalom bármely osztályának ebben a mi áldott hazánkban és emberszerető népünkben. Mert minden falunak megvannak az ő hadastyánai és végzett földmivelői, akik csak nem lehetnek valamennyien harangozók és baktérek, tehát a fölösleg számára hivatalokat kell kreálni. Ilyen hivatal a csősz-hivatal.

De minő különbség csősz és csősz között? A réti csősz fakó szekerén vagy éppen háts lovon kerüli a teméntelen kaszálót, míg a krumpli-csősz gyalogosan vándorolja körül rövid pályáját. Amannak karikás ostor a fegyverzet, emezé kétágu botocska. Amaz számos petrencéknek és boglyáknak lesz boldog tulajdonosa Szentmihályra, anélkül, hogy valaki kárban maradna, mert hiszen „nem állhat egyszerre száz foglya tövében“, emez legfeljebb egy kis répat rakhat halomra, s hozzá egy kis fűteni valót télére, de meg kell neki szenvedni minden kis megtojózott krumplifészékért, mert a sok nyelvű asszony a szemét is kikaparja.

Középhegyen áll a kukorica-csősz. Rendesen katonaviselt emberből kerül ki, aki már megszokta a silbakot. Tradícióhoz híven első dolga

„Gyere vissza Tisza István.”

A házszabályrevízió.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Budapest, február 22.

A Ház folyosóján nagy a nyugtalan kodás. A függetlenségi párt tagjai érihetetlen érzéketlenséget tanúsítanak a házszabályrevízió tárgyalása iránt és amikor az ülést megnyitják, alig vannak egynéhányan. Hammersberg László alkotmánypárti nem is titkolja e miatt aggodalmát. Nem a disszidensektől félti a javaslat sorsát, hanem azoktól, akik távollétükkel szinte demonstrálnak ellene, holott éppen ellenkező demonstrációra volna szükség. Panaszolják, hogy a függetlenségi párton nincs fegyelmelzettség. Hasztalan telegrafálnak vidékre a képviselőknek, azok nem mozdulnak. Vissza emlékeznek arra, hogy mind erőse volt a pártfegyelmelzet a múltban, Tisza kormánya idején. Ennek most se híre, se hamva.

A mai ülésre két szónok jelentkezett. **Mezőfi Vilmos** és **Farkasházy Zsigmond**. Ez a két szónok kitölti a mai ülést. Sőt, **Mezőfi Vilmos** kijelentette, hogy egy ülést megbír ő maga is. Mezőfi két módosítást szorongat a kezében. A Tisza István grófát és a Nagy Emilét. A kettőt összehasonlítva azt fogja bizonyítani, hogy az újszülött kertészvére a réginek s a kettő közt a különbség csak annyi, hogy amaz zsebkendőbe pólyázták.

Nagy György interpelláción törli a fejét. Visontal Soma kitüntetése miatt kívánja megtenni, nem ma, hanem legközelebb.

Azt követeli, hogy képviselőt kitüntetni ne szabadjon, mert a képviselő legszebb kitüntetése a mandátum.

Justh Gyula szeretetreméltó előzékenységgel újságírókkal társalog. Elmondja, hogy tegnap fordult harmadik évbe az ő képviselőházi einöksége s ez idő alatt hírlapi támadás csak tegnap érte. A házszabály revíziójának ő mindig híve volt. Már Tiszának megmondotta, hogy a házszabályokat szigorítani kell, mert a malval a Ház munkát nem végezhet. A házszabály az oka, hogy a költségvetés a legjobb alkalom a hazabeszólásra. Mindig azzal hozakodnak elő, hogy az obstrukció árán jutottak uralomhoz. Kijelenteti, hogy azt a kardot, amelylyel győztek, soha ki nem adják, inkább

összetörik. Szólt arról a veszélyről, amely az ország jövődjét fenyegeti, ha módosított házszabályjal a horvát és a nemzetiségi aspirációknak útját nem állják. Szólt végül arról, hogy a katonai ügyek végleges rendezése nem sokára bekövetkezik.

Három interpellációt jelentettek be. Egyike rendkívül fontos. **Bródy Ernő** demokrata intézi a miniszterelnökhöz, a megélhetési viszonyok könnyítése érdekében teendő adminisztratív intézkedésekről.

Kelemen Samu amiatt interpellál, hogy a szatmári törvényszéket Nagy-Károlyba akarják áthelyezni.

Laehne Hugó a nyugatmagyarországi pánszláv izgatás miatt interpellál.

Horvát képviselő egy sinec. **Nemzetiségi** alig egynéhány. Az első szónok **Mezőfi Vilmos**.

(Az ülés megnyitása.)

Az ülést negyed tíz-negy órakor nyitotta meg **Justh Gyula** einök. **Bizony Ákos**, az igazolási bizottság elnöke jelentette, hogy **Gyelmi Gerő** és **Hajmó Ignác** új képviselők mandátumait rendben találták. Mind a kettőt a harminc nap fentartásával igazolt képviselőknek jelentették ki.

Jegyző: Jelenti, hogy **Bosóky Árpád** két indítványt jegyzett be az indítványkönyvbe, a tíz katasztrális noidat meg nem haladó földbirtokokra vonatkozó csereüzletek bélyeg- és illetékmentességére és a cigánykóboriasok meggátolására vonatkozólag.

Az indítványok megokolását a február 29-iki ülésre tűzték ki.

Jegyző: Az interpellációs könyvbe **Kelemen Samu** a nagykaróyi törvényszék, **Bródy Ernő** a megélhetési viszonyok könnyítése érdekében teendő adminisztratív és törvényhozási intézkedések és **Laehne Hugó** a nyugatmagyarországi pángermán izgatások tárgyában jegyzett be interpellációt.

Ezekre fél-kettő óra tér át a Ház. Előbb azonban **Günther Antal** igazságügyi miniszter válaszol **Vlad Aurél** interpellációjára.

(Mezőfi beszámoló)

Következik a házszabályrevízió indítvány tárgyalása.

Mezőfi Vilmos azt tartja szomorúnak, hogy amidőn ily alkotmánytípró javaslattal jön elő a kormány, akkor az utca csendes, a nép nem viharzik. Midőn három évvel ezelőtt a Tisza-kormány ugyanezt a merényletet akarta elkövetni, megmozdult az ország. Most már csüggeteg és reménye vesztett lett a magyar nép. Hitt és bizott ebben a rendszerváltozásban de csalódott ebben a reményében és azt mondja:

hivatala kezdetén leállítani az álló-fát (nem tudom, nem ezt hívják-e néhol ösztönzőnek?) Innét őri ő a kukorica-rengeteget a tolvajoktól, míg a hörcsögöket a milord tartja féken. Mert a milord minden levélzörrenésre csak úgy harc-készen áll, mint ahogy Dani bácsi minden kocsizörgésre felkapaszkodik az álló-fa legtejtéjébe. Hadd lássa a világ, hogy nyugodtan alhatik a kukoricája miatt, mert érdekei fölött éber hűség őrködik. Egyébkor, mint bármely más rendes ember, otthon ül. T. i. van neki pompás, hűvös kunyhója nádból és a kunyhó előtt csinos kis föld-katlan, hol tarhonya-, krumpli-, kása-, tésztalevés föl és gyenge kukorica sül, már amint az alkalmatosság hozza magával. Ebéd után csak olyan deli álom dukál, akár a tiszteletesnek, és alkonyat felé éppen olyan testi séta, mint a jegyző urnak. Puska a vállán, kócmadzag-szijen, az igaz, de csak akkorát pukkan az kócmadzagon is, mintha gyeplőszijból volna. Megkerüli a határt. Az eredmény néhány cső kukorica, melyet az átkozott féreg lerágott, s melyet, hogy kárba ne vesszen, jó hajnalban az asszony haza hátal, minthogy otthon két adventi malac ordít, s erősen készül, hogy a szüületési évfordulójára éretnek találtassék.

Bizony nehéz állapot, kivált forró napokon, a nagy bősze-melegben bujkálni a kukorica között. De mikor beborul az ég és elkezd csendesesen esni az eső, — látnivaló, hogy három napig ki nem tisztul, — akkor van Dani bácsi-

nak vig élete odabenn. At meg átolvassa az istóriás könyvet, a Magyar gyászt, megveri a törököt **Bánffy János** és **Tahy** helyett minden nap hétszer, azután rágyújt a zsoldárjaira, azokat elénekli mind, végre pedig kukoricát süt. A jegyző ur **Károly** fia csak egyetlen egy alkalommal szorult kinn a Dani bácsinál egy délután, de úgy megszerette ezt a sort ott a nádkunyhóban (két cső sült kukorica, utána krumpli-leves és egy egész pipa dohány), hogy azóta nem lehet fejéből kiverni a dolgot. Határozott. Ő kukorica-csősz lesz. Tegnapelőtt akarták szőlítani a kollégiumba. Láda, pogácsa, minden készen volt már; ló befogva, anya sírás-hoz fogott, **Annácska** és **Jani** keseregtek, de nem volt kinek, mert a **Károly** nem volt sehol. Két kisbírő féldélig hajhászta a kukoricában, s mikor megcsipték, ordított, rugott, haragpott, hogy ő nem lesz deák, mert ő kukorica-csősz lesz.

Osztán mégis találkoznak elégedetlen lelkek, sivár jellemek, akik ezt az állást képesek megvetni.

Néhány évvel ezelőtt egy levelet kaptam, melynek írója arra kér, hogy ajánljam én őt bevalahova tanítónak, mert a tanításra gyermekkorától fogva ellenállhatatlan hivatást és ösztönt érzett.

A levél a legtökéletesebb logikai renddel, minden cikornya nélkül, a levél, vagy mondjuk: kérvény-styl minden kellékeinek megfele-

most már minden mindég. Még szomorubb, hogy a magyar képviselőházból is hiányzik a tárogató. Egy csoport gyenge képviselőn kívül nincs küzdő tábor. Azt mondják, ez a javaslat egészen más, mint a Tisza Istváné. Nyugodt lélekkel mondhatom, hogy ez nem igaz. Tisza majdnem szó szerint ezt az indítványt terjesztette elő 1904. márciusban. Még az indoklás is ugyanígy hangzott. Idézi Tisza István szavait és bizonyítja, mennyire megegyeznek ezzel Nagy Emil kijelentésével. A különbség az indítványban csak az, hogy Tiszaék indítványa a nyílt kiáltást mondja ki. A mostani kormányé a leplezett kiáltást.

Általában csodálatos a hasonlatosság az akkori és a mostani viszonyok között. Csak az elhelyezkedésben van különbség. Pedig ezeknek az embereknek, élőkön Kossuth Ferencel, negy év előtt az volt az álláspontjuk, hogy a házszabályokat csak az egész Ház közös meg egyezésével lehet megváltoztatni. Az érthetetlen, hogy régyszáztíz-három képviselő önként elfogadja a sejtézésen. Amidőn Széll Kálmán alatt szigorították a házszabályokat, nagyon jelentékeny ellenértékeket kaptak érte. Kérdi, mit kap most a Ház? Kap-e valami ellenértéket? Hacsak a tisztá fizetésemelést a létszámemelést nem, hát egyebet nem kap. Nem törődnek ma egyébbel, mint a hatalommal, nem fáj nekik egyéb, mint hogy van meg egy hatvanhatos belügyminiszter. Pedig csaldók a függetlenségi párt, ha azt hiszi, hogy a hatalom örökké tart. Nem tart örökké és fogják még önkö visszaszírni ezeket a házszabályokat. Idézi, hogy miket mondott a hatalom gyakorlásáról, a jogokról Kossuth Ferenc, mint ellenzéki vezár. Felolvassa 1904 november 5-én a házszabálymódosítás ellen tartott beszédét. Ez értéktelen semmi. Legjobb megmondhatná ezt Visontai Soma, aki még mindig tartozik a Fejérváry kormány vád alá helyezésével.

— Közben udvari tanácsos lett.

— Tiltja a paktum — kiáltják közbe.

Mezőfi Vilmos: Éppen azért kell nekünk a házszabály alkotmánybiztosítéka, mert miniszteri felelősség arány sincs. A beajuttott indítványban a legkihívatóbb intézkedések foglaltatnak. Az elnöknek olyan jogokat ad, amikből gyarló ember nem lehet felruházni. Szünetet kér ezután.

Szünet után

Mezőfi Vilmos folytatta beszédét. Az egész horvát invázióknak az volt a színe, hogy ürügyül akarták felhasználni a házszabályrevíziót. Pedig a horvátok miatt nem kell házszabályrevíziót csinálni. Azokat mindig haza lehet küldeni, ha fölcsúztatják a tartománygyűlést. A Tisza- és a Nagy Emil féle házszabályrevízió egy és ugyanaz.

Mezőfi Vilmos beszéde végén határozati

javaslatot nyújt be, hogy a Ház vesse el Nagy Emil indítványát.

A következő ülés napirendjének megállapítása után

Günther Antal igazságügyminiszter válaszol Viád Aurél egy régebbi interpellációjára a nagyrápoli választókerületben megejtett megyebizottsági tagválasztás alkalmával elővetett vizsgálások tárgyában. A kormány ez ügyben szigorú vizsgálatot rendelt el és kiderült, hogy semmi olyan dolog nem történt, ami további eljárást vonhat maga után.

Viád Aurél válasza és Günther viszonzválasza után a Ház a választ tudomásul vette.

Kelemen Samu interpellálja a miniszterelnököt a szatmári törvényszék ahelyezése ügyében.

Wekerle Sándor miniszterelnök kijelenti, hogy a kormány nem akarja Szatmár városát a törvénytől megfosztani.

A választ úgy az interpelláló mint a képviselőház tudomásul vette, mire az ülés véget ért.

Függetlenségi a revízió ellen. Andrássy mégse megy.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 22.

Andrássyval szemben ma már elült az izgalom a függetlenségi pártban, de a forrongás még egyre tart, sőt az sem lehetetlen, hogy szakadást fog előidézni. A párt fiatalabb tagjai ugyanis arra határozták el magukat, hogy *nem szavazzák meg a házszabályrevíziót*. Természetesen folyik a puhítás, hogy milyen eredménnyel, az egyelőre a jövő titka.

Forrongás a függetlenségi pártban.

Nagy az izgatottság még mindig a függetlenségi pártban, sőt egyre nő, ha minden módon el is akarják titkolni a nyilvánosság előtt. Olyan a hangulat, hogy ma délelőtt egy beavatott ember azt mondta a képviselőház folyosóján:

— Ha a párt az intéző-bizottság szerdai ülésén el nem intenzi a belső ügyeket, nem állapítja meg a jövő programot, melyben a párt ereje konzerválásának garanciáit megtaláljuk és nem intenzi el a házszabályre-

vízió dolgát, akkor nagy bajok lesznek. Ugy szétmegyünk, mint a pelyva.

Tegnap este a függetlenségi pártban izgatott és zajos jelenetek játszódtak le. Aki fönt volt, az mind elégedetlen és mind zúgolódott. *Apponyi* Albertnek ilyen nehéz estéje még alig akadt a Royalklubban: valósággal lehurrogták.

Kmetty Károly vitte a támadást a vezérek ellen és kerekén aszemükbe mondta, hogy nem látja bennük annak biztosítékát, hogy a függetlenségi párt jövőjéről gondoskodni tudnak. *Ugron* Gábor szállt vele szembe s éles és izgatott szóváltás támadt köztük, melyben a többség hangulata egészen *Kmetty* mellett volt. Egész csomó ember jelentette ki, hogy a házszabályrevíziós indítványt úgy, ahogy most van, meg nem szavazzák. *Kossuth* Ferenc is próbált csitítani, de hatás nélkül.

Erről beszéltek ma a folyosón, ahol a fiatalok közül *Nemes* Bertalan, *Szunyogh* Mihály, *Csöti* Géza, *Szász* József kerekén kijelentették, hogy a revízió ellen szavaznak. Annak a csoportnak a számát, mely minden körülmények közt ragaszkodik ahhoz az állásponthoz, hogy a függetlenségi pártnak adandó garanciák nélkül a revíziós indítvány ellen szavaz, hatvan emberre teszik.

A disszidensek ezekről a mozgalmakról egészen informálva vannak s tudják, hogy ha három hétig bírják a küzdelmet, ennek döntő sikere lehet. De az még kérdés, hogy bírják-e. A fekete táblán a javaslat ellen *Farkasházy* Zsigmond és *Pilissy* István, mellette *Tolnay* Lajos vannak feliratkozva. A disszidensek nagyban készülnek a holnapi orosházi népgyűlésre.

Az ország hangulatának próbája most a tiszaháti választáson meglesz, amikor *Uray* Imre öröksége fölött indul küzdelembe a hivatalos függetlenségi párt és a magyar ellenzék. A kerületben a disszidensek csoportja *Máthé* Lászlót lépteti fel.

Egy másik távirat jelenti: A függetlenségi-pártban észlelhető forrongás lecsillapítására *Andrássy* Gyula belügyminiszter Budapestre hivatott több függetlenségi-párti főispánt, akikkel ma a képviselőház folyosóján is hosszabb ideig tárgyalt. Hír szerint a párt mozgalmában újabb kom-

lőleg, hibátlan helyesírással, s még hozzá olyan kalligráfiával volt írva, melyhez hasonlót csak ritkán lát az ember. Aláírva Fövény Dániel, méltóságos Gróf N. N. urnak birtokfelügyelője.

Hm! Bonorum director! Itt alig lehet tisztulni kezd valami. — De ki tudja? Lam Fülöp Lajos is tanítónak lett királyi hercegből. Válaszoltam neki, hogy adandó alkalommal figyelemmel leszek rá, addig is azonban gondolja meg a dolgot, mert ha a házasság sem kölcsönkenyér, a tanítóság még kevésbé az, különben pedig minden attól függ, van-e diplomája? Aki egyébként szolgálatomat ajánlva, maradok a Tekintetes Urnak stb.

Napok mulva személyesen jött az én emberem. Csinos, tiszta kék-belibe bujt, kistermetű, sovány száraz emberke, 50 év körül. Maga ajánlásul egy nagy iv papírt mutatott be, mely tele volt írva a leghonyolultabb számtani feladványokkal, azonfelül egy negyedret füzet kéziratot, mely e kérdéssel kezdődött: „Hány része van a világnak?” Mindezek alapján kér egy darabka papírost, hogy a nevét leírhasssa. Meg akarja bizonyítani, hogy mulkori levelét ő sajátkezűleg írta, mert ő az Fövény Dániel.

Nem egészen bonorum direktornak mutatkozott. Félénken tettem kérdést mostani jövedelme felől.

— Nem sok az, kérem alázatosan, alig él belőle az ember. Minden holdtól fél véka, — hetenként egy kenyér, egy font szalonna. No

meg az a kis tüztávaló, akit összekapargathatok. De kár is akad, akit meg kell téríteni...

— Hát akkor, amint vegegetem, csősz légyen kigyelmed, ugy-e bizony?

— Az hát, kérem átosan, amint irtam is, de mondek, jobb szeretnék tanító lenni, mert arra van nagy hajlandóságom...

Ime a génusz! Nem többet fog-e érni ez az ember azok között a harmadfélében s nem éppen faragatlan padok között, mint tizenkettő együtt véve az én alispánságra termett, de pályát tévesztett szép öcsém közül Jól van Dániel bácsi! Az uraságnak itt a szomszédságban éppen most vitték el a tanítóját Boszniába. Oda fogom bekommendálni. Az az iskola se nem felekezeti, se nem községi, hanem urasági. Ott nem függ a tanító se tanfelügyelőtől se körlelkészitől, csak egyenesen a királytól. Hanem nini! Micsoda vallásu kigyelmed?

— Én kérem átosan, — felelt az ember hátravetett fővel, — született negyvennyolcas vagyok.

— Hüü! Az nagy baj, mert az uraság is csak a szektához tartozik, már pedig két éles kard egy hüvelybe — hiszen tudja kigyelmed.

— Isten neki! Inkább lemondok az elveimről, ha már annyiba költ. — Ott mindjárt letette a hitet az antiszemita konfesszióra.

Ilyen biztosíték birtokában rögtön irtam az uraságnak, hogy van a hatalmamban egy kiváló hivatásu tanító, aki — mint poéta — nem

ugy született a tanításra, névszerint Fövény Dániel, méltóságos Gróf N. N. urnak még jelenben birtokfelügyelője.

Az uraság nagyrabecsülte ajánlatomat. Megörült neki, mint később rájöttem, nem a hivatottságának, nem is a konfessziójának. Rögtön átértette a Dániel hivatalának érdemét. Hisz ez éppen jó lesz nekem, télen tanító, nyáron birtokfelügyelő.

Dániel behelyezkedett s attól fogva minden héten kétszer bejárt a látogatásomra, tanácsokat kérni. Legelőször is megvette a „Népoktatási törvények és rendeletek tárá”, azt megtanulta elejétől végig. Bámulatos beemléző tehetsége volt.

Azután elkészítette az iskolai szerek és segédeszközök jegyzékét, azt nekem bemutatta, s követelte, kényszerítsem az uraságot azok beszerzésére. Az én szép szavamra az uraság kötélnék állt, elkezdte beszerezni a glóbuszokat. De nem bírta sokáig a pátronátust. Időközben egyszer betör hozzám, köszönés helyett a szobám közepére vágja a sipkáját és elkezd káromkodni, hogy könyörüljek rajta, mert már nem bírja tovább.

— Mit nem birsz hé?

— A taneszközeit, kérek alázatosan édes barátom! csináld meg ezt az én oskolámat államivá, vagy községivé, vagy felekezetié, majd talán a miniszter segít, vagy a püspök. Uccsegélyen, nem bírom tovább. Most rakosgat-

plikációkat okoz a választói jog ügye, a mely miatt a *Kmety* Károly, *Bethlen* István gróf és *Gadál* Gaszton körül csoportosulók neheztelnek a belügyminiszterre. Nem tartják helyesnek, hogy a reform tervezetét még a függetlenségi-párt vezetőségének sem mutatják be.

A házszabályrevízió miatt ma szintén többen elégedetlenkedtek, közöttük *Szász* Zsombor is, aki kijelentette, hogy ha a kormány tovább megy a maga ösvényén, akkor sajnálattal kell megállapítania, hogy *utjaik elválnak*.

Andrássy föl van mentve.

Beszámoltunk arról a fordulatról, mely a függetlenségi párt hangulatában beállott a deési választást illetőleg. A belügyminiszter erélyes nyilatkozata után hirtelen lecsillapodtak a kedélyek és est most már félhivatalos nyilatkozattal is megerősítik.

Ez a nyilatkozat így szól:

— Nincs kétsége abban a függetlenségi pártban, hogyha ezek a törvénytelen ségek és durva visszaélések csakugyan megestek (t. i. a deési választáson), *ezekben nincsen, nem lehet része Andrássy Gyula grófnak sem és Hadik államtitkárnak sem.* És ha a függetlenségi pártban ez a kérdés összevegyült a belügyminisztérium vezetőinek politikai helyzetével, csak abban a formában történt, hogy *követelték a törvénytelen ségeknek minden pártos elfogultság nélkül való szigorú megtorlását.*

Azok után a nyilatkozatok után, melyek illetékes helyről adtak meg ebben a sajnálatos ügyben, világos, hogy a belügyminiszternek és az államtitkárnak *semmi közük a deési választáson történetekkel s a függetlenségi pártban nyilvánuló keserű hangulat egészen lecsöndesedik, na az adatszerűen nyilvánosságra került állítólagos törvénytelen ségek dolgában erélyes és szigorú vizsgálat indul meg s e vizsgálat eredményéhez képest, ha csakugyan történtek visszaélések, azok szigorúan megtoroltnak.*

És hogy végképpen elsimítsák ezt az affért, egyes képviselők megcáfolják azokat a meg-

jegyzéseket, a melyeket állítólag tettek volna *Andrássy* és *Hadik* magatartására.

Ilyen cáfolat a *Buza* Barnaé, mely így hangzik:

„A csütörtöki lapok a függetlenségi körben tartott megbeszélésről hozott teljesen elferdített és hamis tudósításokban többek között azt írják, hogy én erősen támadtam *Hadik* János gróf államtitkár urat. Kijelentem, hogy ez teljesen valótlan. Én sem *Hadik* államtitkár urról, sem *Andrássy* belügyminiszter urról *egy szót sem szoltam*, nevüket sem említettem, pártunknak egészen más kérdéseit hoztam szóba és *Szterényi* államtitkár ur nevét is csak *nagyvonatközben* említettem. Aki tehát azt a tudósítást a lapoknak leadta, *nemcsak hitvány indiskreciót követett el, de csunyán ferdített is.*

Buza Barna

országgyűlési képviselő.

Templom a megyeháza kertjében.

A templomépítő bizottság ülése.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, február 22.

Az aradi katolikus hívők száma már ezelőtt hatvan évvel oly tekintélyes volt a belvárosban, hogy 1848-ban elhatározta a város a belvárosi második katolikus plébánosi állás szervezését, illetőleg a második templom felépítését. A városi levéltárban meg van az a szerződés, melyet a város a csanádi püspökkel kötött s amelyben ki van mondva, hogy a plébános köteles 1849-ik év április havában állását elfoglalni.

Hatvan év múltott el azóta. A hívők száma megkétszereződött, a minoriták gyönyörű székesegyháza szűk, az istentiszteletre összerosereglett belvárosi egyháztagek nem férnek el benne.

Harminc év óta buzgólkodik, fáradozik *Domány* József bornagykereskedő, egyházának ez a hű fia azon, hogy az isten tiszteletére a belvárosban egy második szentély emeltessék, mely méltóan fogadhassa az imádkozókat.

A templomépítésre a hívek adakozásából a város és a megyés püspök hozzájárulásából körülbelül egy félmillió korona gyűlt egybe, melyet a város kezel.

Egy bizottság kezében van letéve a templomépítkezés ügye. A templomépítő bizottság most elérkezettnek látja az időt arra, hogy a *templom helyének* kérdését oldja meg.

Holnap délelőtt tizenegy órakor *Károly* Gyula gróf főispán elnöklésével a városház tanácstermében ülést tart a templomépítő bizottság, amelyen fesztelen eszmecsere keretében óhajtkák tisztázni azokat az eszméket, amelyek a katolikus hívők táborában a templom alkalmas helyének megválasztására már eddig is felmerültek s amelyeket az alábbiakban ismergetünk.

Általános elvül mindenki megegyezik abban, hogy az új templom okvetlenül a belvárosban építendő. A külső városrészek katolikus lakossága lelki szükségletei kielégítésére elég megfelelő istenházával rendelkezik, Arad népességi elhelyezkedése következtében a belváros az a városrész, amelyben a katolikus lakosság oly számmal van képviselve, hogy a minoriták temploma nem képes őket már befogadni.

Ami most a megválasztandó helyet illeti, arra nézve három idea merült fel.

Egyik szerint a templomot a mai *Nádasdy* féle, a *Forray* utca és Szabadság tér sarkán lévő telekre kell építeni. A templomnak, a tér felé huzonhat, a *Forray* utcában hetven méter hosszú frontja lenne.

A másik terv az, hogy a Szabadság-téren lévő *Schreier*-ház helyén, amely vétel útján volna megszerzendő, emeljen a bizottság templomot.

Mindkettőnél azonban egy nagyobb szabású és az egész *Andrássy*-tér arculatját megváltoztató eszme képezi napok óta élénk megvitatás tárgyát a templom építő bizottság tagjai között.

A vármegye két háza között elterülő parkban szeretnék a templomot elhelyezni s ez a megoldás valóban a legszebb és legméltóbb lenne.

Es a megoldás csak a vármegye hozzájárulásával együtt valószínűsíthető meg. A megye már régóta bérház emelésével törekszik a tisztviselői nyugdíj- és egyéb alapjait a mainál jobban kamatoztatni.

A park, amely az *Eresébet* körút és *Andrássy*-tér között fekszik akkora terület, hogy

tam össze valamicskét egy sorvető-gépre, de már krétára kell adnom. Az az ember krétát eszik.

— Na ne busulj, majd letiltom a krétáról. Le is tiltottam.

Alig hogy ez megtörtént, megint csak jön az uraság kikelt arccal.

— Hozott Isten!

— Hozott engem az ördög, akit most mindjárt beléd bujtatok...

— Mi baj van megint?

— Képzeld. Mondom neki, hogy menjen ki a csépléshez és ügyeljen fel a mázsálásra, mert nekem ma a városba kell menni!

— És?

— Azt feleli, hogy nem egyezik az ő tekintélyével; nem is hivatása. Mivel neki a magyar nyelvtant kell tanulmányozni, mely célból ma Borbásra megy, holnap Tullfájára, holnapután Árokházára, azután Poklosiba... Az egész nyáron minden napra ki van neki tűzve egy iskola. Hát már most gyere ki helyette mázsálónak te magad.

— Na csak el ne busuld magad ilyen királyi terméskor. Küld be hozzám a Dánielt, majd más elmére tértem.

Be is jött másnap; hozott magával egy nagy nyalábot. Magyar nyelvtan volt az egész nyaláb. Benne volt minden, amit csak *Sylvester* Erdősi Jánostól fogva *Király* Pálig a tudósok írtak és boldogult *Eötvös* és *Trefort* auktorizáltak.

— Dániel! — mondám neki kegyesen, —

minek fárasztja maga magát azzal a sok nyelvtanulással, mikor...

— Nem is fárasztom már, — vágott a szavamba, — mert már tudom. Mindössze is csak az alanyjal és állapotjelzővel nem vagyok tisztában, meg a kétszeresen bővített mondatokkal. Aztán meg a módokkal, mert lám sokféle van, óhajtó mód, foglaló mód, kötmód, feltételes mód, feltételező mód, no meg az időikkel, mert az is sokféle, végzett jelen, folyó jelen, végzett múlt, végzetlen múlt, folyó múlt, rég múlt, mult jelen és jövő múlt: hát azt tessenek megmondani nekem, melyik másik. Azután pedig kitétszen kérdezni az egészből.

— De mi szüksége van magának és a juhászgyerekeknek mindezekre?

— Hát kéremátosan, egy kis diplomát akarnék szerezni, mert diploma nélkül csak mintegy kutyának nézik az embert. Aztán tessenek írni valamelyik preparandiába, ahol a vizsgát letehetem.

— Ezt már nem tehetem, mert tudja Dániel, hogy „senki sem váltja meg atyafiát, nem adhatja váltságát.“ Azaz a vizsga dolgában mindenkinek magának kell fáradni. Próbálja meg maga. Megpróbálta. Nyakába vette a közeli preparandiákat gyalog. Elutasították mindenünnen. Nem csuda: öreg volt már a legény, — nem bíztak hozzá.

Elkeseredetten jött hozzám, hogy ötlet sem ég, sem föld be nem veszi már. Megszántam a nagy törekvését, de magamat is hibáztattam, hogy sikertelen tanácsot adtam neki.

— Tudja mit, Dániel? Ne fáradjon többet személy szerint, hanem írja meg a folyamodását, aztán majd elküldöm valami messi intézetbe, ahol elfogadják a vizsgáját, ha nem rögtön odáig menni. Ezek a környékbeli preparandiák igen kevélyek.

— Elmegyek én uram Muszkaországba is, csak vizsgát tehessenek, mondá és megírta az instanciát, hozzá mellékelvén egy egész ívet, tele rakva számtani feladványokkal.

Elküldtem a csik-mák-szentmártoni preparandia igazgatóságának, aki jó komám. Megírtam neki, hogy az ember éltes ugyan, de alapos: ne féljen tőle, nem fogja kompromittálni. Lett is sikere.

Mert három hét múlva berugja az én uraságom az ajtómat; nekem esik, a bagó-sipkáját a fejemre tömi le egész a fülemig, azután megfogja a két vállamat, a sarokba szorít és elkezd rázni istentlenül.

— Szerencsétlen! mivé tettél engemet?

— Egy megböszült krokodillussá! — mondám fuldokolva. — de egyuttal derékon kaptam s úgy vágta a kanapéra, hogy rugói végsőt pendülve töredeztek szét. Valj ember, mi bajod?

— Hüh! hogy a kanpulykák rugdosnának agyon minden birtokfelügyelőt a pátronusával együtt. Már kifogtat a vagyonomból. Beállít hozzám egy ménkü diplomával, s azt mondja, hogy ő már most épen olyan ember, mint dr. *Wenzel* Gusztáv vagy dr. *Balassa*...

a közepén emelkedő templomnak telkén kívül bőven adja meg a helyet egy három szárnyu hatalmas bérpalotának.

A templomot, amely a térség közepén állana, mint keret venné körül az *Andrássy tér*, *Tabajdy utca* és *Erzsébet-körut*ra néző három díszes épület front. Ezzel a belvárosi lakásszükségletén is segítve lenne némileg. A bérpalotában ugyanis elég nagyszámu modern lakás építhető, amelyek egy pillanatig sem állanának üresen.

A templomépítő-bizottság holnapi ülésén *Domány József* azt fogja javasolni, hogy a város lépjen összeköttetésbe a megyével e kérdésben s szólítsa fel egy bizottság kiküldésére, amely közösen tárgyalná az ideát.

Ami a plébánosi állás kreálását illeti ezt a csanádi püspökséggel mint egyházi főhatósággal közösen kell a városnak megoldani.

A bizottság, de a katolikus névtulnyomó részének felfogása ugyanaz, hogy az aradi minorita rend egyik tagját látná legszívesebben a plébánosi székben, mert a rend az ország és város körül olyan érdemeket szerzett, hogy Arad katolikus lakossága legnagyobb megelégedéssel látná őnájának teljesülését. Minthogy azonban ez teljesen és egyedül a csanádi püspök hatása és jogkörébe tartozik, úgy ma még csak mint óhajjt juttatja a bizottság kifejezésre.

A plébánia ellátásáról a város mint kegyur gondoskodik. Vagy a város költségvetésébe állítja be a szükséges összeget, vagy pedig megfelelő földterületet bocsát a lelkészi hivatal rendelkezésére.

A t. Házból.

Eötvös Károly és Sándor Pál.

Arad, február 22.

A képviselőház folyosóján megjelent ma a többek között *Eötvös Károly* is, aki hosszabban beszélgetett a köréje gyűlt képviselőkkel és bejelentette, hogy felszólalásra készül a házszabályrevízió ellen. Majd azt mondotta:

— Megértettem, hogy a horvátok ellen a legérélyesebb eszközökkel lépnek fel. Helyesltem

— Ez nemes önértzet és bátor meggyőződés hangján van mondva . . .

— Melynek következtében ötlet az eddigi fizetésen kívül két hold kukoricaföld illeti, azonkívül a teheneim után hetenként egyszeri fejés, a juhaim után egy esztrenga, végre pedig ötödéves fizetéspótléknak esztendőnként kétszáz forint.

— Te uraság! te most nekem fantaziazol! Az egész listából semmi sem igaz, csak a kukoricaföld. Az pedig telik is, dukál is.

Az uraság nagyot nézett erre a kategorikus ítéletre. Alábbhagyott kissé, de mégis folyvást zugolódva. Végre hosszas preliminárék után abban egyeztünk meg, hogy a kukoricaföld a vizsga eredményétől tétetik függővé. Ha minden kérdésre jó felelet lesz, meglesz a kukoricaföld.

Elkövetkezett a vizsga napja. Az uraság egész családjával s vendégeivel vonult föl az iskolaházba, mely akkor már telve volt juhászokkal és kertészasszonyokkal. A major apró népsége kimosdva, kikékitve és kikeményítve, ragyogó arccal várt reánk.

Ekkor kilépett az első gyerek s hangosan megdicséért bennünket nagylelkű pártfogásunkért, azután elharsogták a szózatot és a himnusz, végre szerencsésen megérkezünk a kezdethez.

Feleltek mindenből mint a karikacsapás.

Az én uraságom aggatózni kezdett, de csakhamar abbahagyta, mert rosszul ütött ki.

A tanító ugyanis azt kérdezte a fejőjuhász Jóskától: ki építette a jeruzsálemi templomot?

is, de ami most folyik, az igazán gyölnázat. Tönkre akarják tenni a magyarságot. Ellenünk, tizenhét magyar ember ellen megy a dolog, mert a nemzeti ellenzéken kívül nincs magyar ember az egész képviselőházban.

Amit ez a mostani kormány csinál, az egyenes folytatása *Tisza István* és *Kristóffy* politikájának.

Sándor Pál, a Lipótváros képviselője védelmébe vette Tiszát és azt mondotta, hogy Tisza csupán a költségvetésre akarta a házszabályrevíziót. Eötvös azonban kijelentette, hogy ez nem igaz, ő jól emlékszik a dologra.

— Egy forint ellen százezret teszek, mondotta ekkor *Sándor Pál*, és bebizonyítom, hogy Tisza csak a költségvetés tárgyalására akarta a házszabályrevíziót.

Eötvös erre azzal vágta ki magát:

— Hadd el, öcsém, minden miniszter hazudik, nem lehet a szavuknak hinni.

Azután elmondotta, hogy új könyvet ír: *Harc az alkotmányért* címmel, amelyben benne lesznek parlamenti beszédei is. Ezeket most újból átnézte és úgy találta, hogy sok durvaság, még gorombaság van bennök, de ez semmi ahhoz képest, ahogyan Tisza beszélt a képviselőházban a magyar ellenzékéről.

Sándor Pál itt is közbeszólt, hogy a függetlenségi párt ma ugyanazt csinálja.

— Ez igaz, válaszolta Eötvös, egy karon pendülnek Tiszával a mai miniszterek. *Bolond, vagy vak az az ember, aki nem látja, hogy most ássák meg a nemzet sírját.*

*

Arról a visszás helyzetről beszéltek a folyosón, amelybe *Barabás Béla*, a magyar legáció elnöke került Bécsben az által, hogy nem tudott egy árva szót sem németül. Erről szólva, *Sándor Pál* érdekes történelmi reminiscenciát mondott el egy nagy társaságban:

— 1827-ben történt, — mesélte *Sándor Pál* — hogy *József nádor* egy csomó magyar méltósággal Rómába utazott, hogy hódolatukat jelentsék a római pápának. A pápa illoképen akarta fogadni az előkeio zarándokokat. Volt a pápai udvarban egy tudós pap, aki az összes európai nyelveket beszélte. Ezt a papot a pápa megbizta, hogy ékes magyar dikcióval

— Salamon, a Dávid fia . . .

— Már az nem úgy áll, — dörgött bele a nagyságos ur, — mert Salamon az *András király* fia volt . . .

— Papa! — csitította a nagyságos urat a kis kékszemü menyje — hiszen most a zsidók történetét mondják.

— No nekem ne mondják a zsidók történetét. Mi haszna annak? Ugyis tudnivaló, hogy minden Dávidnak Salamon a fia.

De azért csak megjuhódzott, s nem szólt többet bele. Gyűjtötte az erőt a számtanhoz, mert ez az ő eleme.

Arra is rákerült a sor. A tanító feladványokat diktált a kis libapásztoroknak. Arany-szabályt, társaság-szabályt. Ment minden derekasan, gyorsan.

— Chablon! szólt bosszusan az uraság. — Törüljétek le, majd én diktálok. Híntós-kocsis Tera irjad:

„90 m. hosszú, 5 m. széles, és 2 m. mély árkot kiás 20 munkás 18 nap alatt; hány munkás kell, hogy 33 nap alatt egy 400 m. hosszú, 6 m. széles és 2.50 m. mély árok kiásassék?”

A kis fekete ujjak elkezdtek mozogni; a leányka szó nélkül csereberélte a számjegyeket, az arány kellő rendben megállapítva, következett a kidolgozás könnyebb munkája.

Mi volt az eredmény, nem tudom. Nem is néztem utána. Meghiszek én a Terának, mert ha én úgy tudnék számolni, mint a Tera, rögtön lecsapnám ezt a pennát s meg sem állnék

fogadja a Vatikán kapujában a magyarokat. Csakugyan a tudós pap be is vágta a magyar beszédet s mikor a díszmagyaros urak megjelentek a Vatikánban, ékes magyar szavakkal üdvözölte őket.

József nádor és kíséretét ez a fogadás nagy zavara hozta. A nádor izgatottan szólt harra, a magyar uraknak:

— Ki válaszol erre?

De senki sem akadt, mert a díszmagyaros urak közül egy sem tudt annyira magyarul, hogy feleletet volna a magyar üdvözlésre. Végre is a nádor közönte meg az üdvözlést — németül . . .

A Vacuum ellen.

Az aradi kereskedők akciója.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, február 22.

Hatalmas arányokban terpeszkedik a magyar kereskedelemre egy komoly veszedelem: az amerikai petroleum. A *Rockefeller* tröszt-birodalmához tartozó *Vacuum Oil* társaság, amelynek Magyarországon is van finomítója, ki akarja sajátítani az egész petroleum-fogyasztást. A versenye most már nem csupán a petroleum-termelők és finomítók, hanem a nagy- és kiskereskedők ellen is irányul. A versenyt az ugynevezett tartálykocsik formájában folytatják, amelyekkel most még a kiskereskedőket, később pedig magukat a fogyasztókat keresik ki, s így a közvetítő kereskedelmet ettől a kereseti ágtól teljesen elűtik.

A Vacuum Oil ellenvaló harc egész Magyarországon, sőt egész Ausztriában megindult. Az egyes vidéki városok kereskedői sorra szervezkednek a hatalmas versenytárs ellen. *Aradon*, ahol a Vacuum szintén megkezdte működését, most szervezik a mozgalmat. Az érdekelt kereskedők fölhívása folytán az *aradi kereskedelmi és iparkamara* megkereste a kerületében levő összes iparhatóságokat, hogy a Vacuum Oil meglevő, vagy létesülő exozitúráival szemben a helyi kereskedelmet

a pénzügyminisztériumig. Ott beállanék számfejtőnek.

Az uraság is meghitt neki. Látszik, hogy a zsidók történetét tanultátok. Együtt jár vele a számvetés. Hát magyarok milyenek vagytok? Lássuk az alkotmánytant?

Biz ott már sok hiba volt; az uraság homloka derülni kezdett, mert a gyerek sem az írásjelek, sem a lélekzetvével törvényeit nem látszott ismerni feleletében. Mondta behunyt szemmel.

„Magyaror — kezdi az első gyerek — szág alkotmányosmonarchiaazazkirálya, — vanakiazországotazország, — gyűlésálatáhozott királyilagszentesített, — törvényekszerintkilencminiszter, — általigazgatja . . .

— Várj csak fiam! Ki a fő a kilenc miniszter között?

— A király. Felelte a gyerek félénken, némi tétovázás után.

— Az természetes, hogy a király a fő az egész ország fölött. De jól értsd meg a kérdést. A kilenc miniszter között ki a fő? — ki az első?

— A gyermek hallgatott; a tanító nem állhatta a nagy hallgatást, s föltette a kérdést helyesebb alakban.

— Kit szídnak legtöbbit az országban? Te!

— „Tisza Kálmán.” Harsant föl az egész iskola; még a szoknyás gyerekek is.

— Helyesen van! — szóltam az urasághoz fordulva. Sane iste homo meretur duo jugera terrae kukoricális.

Meg is kapta a két hold kukorica-földet.

a törvény által nyújtott eszközökkel védjék meg.

Ezenkívül a kamara március 1-ére értekezletre hívja össze Aradnak petróleum árusító kereskedőit. Az értekezletre a következő meghívást adta ki:

Meghívás.

A petróleum-kereskedéssel foglalkozó üzlet-emberek figyelmessé tették az alulírt kereskedelmi és iparkamarát a „Vacuum Oil Ltd. Company” amerikai petróleum vállalatnak ama tervére, melynek célja: hazánk petróleum-iparát és kereskedelmét is klsajátítani, a petróleum árusítását monopolizálni. Ahol a mérhetetlen tökével rendelkező amerikai társaság lábát egyszer megveti, ott kipusztul a hazai petróleum; az árakat nagyon mélyre nyomja le s mikor a piacon már versenytárs nélkül áll, monopolsztikus helyzetében saját érdekét és kénye kedve szerint emeli az árakat.

Az amerikai petróleumnak a hazai fogyasztásba amerikai módon való bevezetése előbb a kereskedőkre, utóbb — bár szintén közvetlenül — a fogyasztó közönségre nézve válik kárthozóvá. E kereskedelmrontó törekvések ellen azonban a közönség alig tud védekezni, a kereskedők, mint elsősorban érdekelteknek, kötelessége jövevény a harcot az amerikai invázió ellen, hacsak a petróleum-árusítás kereskedői hasznát menthetetlenül és ellenszolgáltatás nélkül elveszteni nem akarják.

A Kereskedelmi és Iparkamara elnöksége indítatva érzi magát arra, hogy Arad kereskedőit a március hó 1-én, délelőtti 11 órakor a városháza közgyűlési termében tartandó értekezletre meghívja s már most kérje a petróleum kereskedéssel foglalkozókat, hogy a gyűlésen saját érdekükben megjelenni sziveskedjenek az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara: Kristyóry János elnök, Marschall Lajos dr. titkár.

Az aradi értekezletet követni fogják a kamara kerületében a városokban és mezővárosokban tartandó kereskedő gyűlések, amelyek a Vacuum versenyével foglalkoznak.

MULATSÁGOK.

(=) A luteránus estély. Kétúton sikerült luteránus estélyt rendezett ma este a Fehér Keresztben az aradi ágostai evangélikus egyház. A táncal egybekötött pikniken nagyszámú előkelő közönség vett részt, amely nem kis dolog volt a kiszolgáló urfőnököknek, akik vidáman és fürgén teljesítették önként vállalt kötelességüket. A piknik este nyolc órakor kezdődött és a kora hajnali órákig tartott, mindvégig kitűnő hangulatban.

(=) Az aradi aranyifjuság egy tekintélyes csoportja ma este a Központi-szálló nagytermében táncestélyt rendezett, amely fényesen sikerült. A mulatság, amelyen igen díszes hölgy közönség jelent meg, csak a késő hajnali órákban ért vége.

(=) Az aradgái iparosifjuság e hó 29-én, vagyis szombaton este Rámer Istvánné bálánya, végvári Neuman Adolf védnök, Rámer István és Nagy János díszelnöksége alatt működő előadással egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Színre kerül „A cigány” Szilgietti Ede 3 felvonásos népszínműve. Belpéldi díj: személyjegy 1 kor. 60 fill., családjegy 4 korona. A tiszta jövedelem az aradgái alakulandó olvasó-kör alapja javára fordítottatik.

(=) Az aradi mészárosok és hentesek szakcsoportja március hó eisején táncmulatságot rendez a Központi-szálló nagytermében Müller Károly, Aradváros országgyűlési képviselőjének védnöksége alatt. A mulatság kezdete este 8 órakor.

1040

A román klub.

I. A hogy Pesten képzelik.

Odafönn, a politika központjában, rögtön ugrik egyet a fantázia, a mikor a nemzetiségi vidékekről hírt hallanak. Ha a szokás, a falusi románok vasárnap délutáni mulatságán hangosabban rikkantanak a legények, az már zendülésnek hallatszik Pest felé, s ha a csuci

kobányából egy mór dinamitot lop, hogy tuskót repessen vele, akkor mindjárt lejönnek a kiküldött tudósítók, s részleteket kérnek a „forrongásról” s a kitörni készülő lázadásról.

Az aradi román klub alakulását a fővárosi ember is a fönti kép módjára képzelte el.

Aktuális problémák.

Erkölcstelen könyvek.

Arad, február 22.

Egyik nagy párisi könyvkiadó cég legutóbb diszkiadást készítettett Pierre Louysnak híres regényéből, az *Afrodite*ből. A szerző — tudvalevőleg — egy híres ókori kurtizánnak históriáját írta meg ebben a művében és nem mindennapi erővel rajzolta meg benne az ókori Alexandriának erkölcsét. Csak hogy az ilyen erkölcsrajz mindig kétélű valami, mert tisztára az olvasónak értelmiségétől függ, hogy művészi alkotásként hat-e, vagy mint pornográf munka.

Az intelligens olvasót az kapja meg, hogy mennyire szárnyaló fantáziával és milyen buja színekkel, micsoda erővel és pompával rekonstruálta az író a letűnt kort és különös, néha perverz erkölcsét. Viszont a kevésbé intelligens olvasót nem az intim, belső szépségek lepik meg, hanem éppen az, ami ezeknek absztrakciója után megmarad s ilyenkor az erkölcsrajz inkább az erkölcstelenség rajzának tetszik.

Ez a régi igazság most aztán galibát okozott a kiadócégnak, mert kiderült, hogy a regényt tizenhatéven aluli szedőleányokkal szedték, akikre tehát inkább korrumpáló hatással lehetett a regénynek olvasása. Pedig kénytelenek voltak olvasni a szöveget, máskülönben hogyan szedhették volna?

A rendőrségnek tudomására jutott ez és mivel törvényileg szabályozva van, hogy műhelyben, nyomdában nem szabad serdületlenekkel olyan munkát végeztetni, amely a természeténél fogva megzavarhatná a józanságukat, azért a rendőrség megindította a kiadók ellen az eljárást.

Eddig rendben is volna a dolog, a furcsaság ott kezdődik, hogy a kiadókat felmentették, azzal az indokolással, hogy azok a gyermekleányok sokkal fiatalabbak, sem hogy egyáltalán megérthetnék azt, amit olvasnak. Nemcsak hogy a művészi szépségeit nem értik meg ennek a regénynek, hanem azokat a bizarrságokat és speciális erkölcsöket sem, amelyeknek rajzát adja a könyv s amelyeket könnyen erkölcstelenségeknek vélhetne a felületes olvasó. Amiben pedig az a legfurcsább, hogy ha ez a bírósági ítélet megállja a helyét, ennek logikus következése az lenne, hogy az ilyen „kétes” könyveket mindig is gyermekekkel szedessék, mert az ő értelmiségük olyan gyenge, hogy egyáltalán meg sem értik, amit olvasnak. Ők tehát alkalmasabbak erre a munkára, mint egy tizenhét-huszesztendős férfiszedő, a kinek intelligenciája csak annyira fogyatékos, hogy — félreért. A teljes félreértés pedig ebben az esetben bizonyára kisebb rossz, mint a félreértés.

De akárhogy is fessen ez a vitás ügy, egy bizonyos: hogy az *Afrodite* diszkiadása kelendőségének semmiesetre sem fog megártani a pörösködéssel együtt járó reklám.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az új ipartörvény javaslat előadói tervezete a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottakra rendkívül fontos új intézkedéseket tartalmaz, melyeket Faragó Rezső e hó 26-án, szerdán este 9 órakor az egyesület helyiségében tartandó értekezleten ismertetni fog. Erre az értekezletre az ügy iránt érdeklődő magántisztviselőket és kereskedelmi alkalmazottakat ezúton is meghívja az elnökség.

(*) Köszönetnyilvánítás. Az aradi népkönyhaja javára Halász Jenőné 10 koronát és Bernstein Ignác rizst adományozott. A nemesszölvű adományokért köszönetét fejezi ki az elnökség.

A román klub.

II. És a milyen a valóságban.

Öblös, puha zsöllyék, derüs piké parti, kellemes szivarfüst, angol butorok . . . valóban csak ilyen miliőben esik jól a politizálás, ha még olyan forradalmi. A főváros politikai klub-

jai is így csinálják, s a román nemzetiségi párt, ha aktivitásának jelét akarta adni, ezt nem nélkülözhetette. Az elnyomottak képviselői és politikusai kedves hangulatban töltik az estéket,

s bizonyára már gubózik a románok Mikszáthja aki elmés karcolatokat ír: „A román klubból . . .“

Amerikai párbaj hőse Aradon.

A kegyetlen nő.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 22.

Az aradi rendőrség ma délután egy izgalmas s az emberi korlátoltságnak bünné eljáult esztében kezdte meg a nyomozást.*

Az amerikai párbajnak, a társadalmi intézmények ezen legbornirtabb fajtájának egy élete kezdetén álló, meggondolatlan fiatal emberét esett áldozatul. Két jó barát, akik egy leányt szeretnek, elhatározza éretlen elmével, hogy a nagy problémát úgy oldja meg, hogy egy buta fekete golyóra, legvakabb véletlenre teszi fel életét, a melyet egy kártyalagnál is kevesebbre becül.

Az egyik halálsápadtan veszi észre, hogy a fekete csontembert ragadta karján. A másik, a párbajnak szintén hőse, számon tartja a halállal kötött szerződést s ott a szerelmes leány szemeláttára, asszal egy levélen, figyelmezteti az „adóst“, hogy a terminus mikor fog lejárni, s mikor „becsületbeli?!“ kötelesség lesz a tartozást hiánytalanul az élet pénztárába befizetni.

És a könnyelmű ifju, tisztességes és tekintélyes szülők gyermeke egy átümpölt éjszaka után, a hajnali derengés kezdetekor, barátja lakásán, a velük mulató könnyelmű nők társaságában, a messze idegenben hatlóvetű revolvert fordít a halántékának s egy szürke ólomgolyóval szétronsolja fejét.

Eleget tett a „becsületbeli?!“ tartozásnak.

A másik, aki ép bőrrel menekült meg a véletlen folytán, bünygyi eljárás alá kerül s mint ember halálának okozóját vonja felelősségre a bíróság.

A rendőrség ma kihallgatta őt s azt valotta, hogy barátja nem amerikai párbaj, hanem gyógyíthatatlan betegség miatt pusztította el magát.

A bíróság majd kimondja az igazat. De ki adja vissza a szülőknek a gyermeküket, a szerelmesnek a szerelmesét.

Az érdeklődő úgyról a következő tudósításunk szól:

Ma délutánra volt beldézve Tóth Imre, az Első magyar életbiztosító társaság aradi tisztviselője. A szegedi királyi ügyészség megkeresésére ugyanis a rendőrség kihallgatta őt egy tavaly augusztus 13-án Szilágyi István eszéki vasuti tisztviselő halálával végződő amerikai párbaj ügyében mint vádlottat.

Tavaly, 1907. augusztus 13-án az ország egész sajtóját élénken foglalkoztatta egy eszéki vasuti tisztviselőnek, Szilágyi Istvánnak az öngyilkossága, akinek halálával édes atyja, idősb Szilágyi István, Hódmezővásárhely közgyámja, azt mondotta az eszéki rendőrségen, hogy fia amerikai párbaj áldozata.

Szilágyi csak néhány napig élt Eszéken s ott ismeretséget kötött Haasz Ignác kávéházában Zubrak Gizella kasszírónővel, aki az öngyilkosság elkövetésénél is jelen volt s elmondotta az Eszékre érkezett apának, hogy fiának szájából több zör hallotta, hogy nemsokára meg fog halni, mert egy volt katonatiszttel amerikai párbajt vívott, amelyben a fekete golyót ő húzta.

A kasszírő azt is elmondotta, hogy „a fiatal Szilágyi mindjárt az első megismerkedés-kor egy revolvert mutatott neki, a melyjyel — ugymond — vagy magamat, vagy a hadnagyot teszem el láb alól. Gömbös Rezső, Szilágyi jó barátja ugyancsak azt mondotta az idősb Szilágyinak, hogy fia buskomor volt s folyton a halál gondolatával foglalkozott.

Felbontották az öngyilkos ládáját s abban egy Hódmezővásárhelyen feladott képes-lapot találtak, amelyen a következő szöveg volt:

Lapját megkaptam, remélem, hogy elég jó kis lakodaré lesz a csütörtöki, nem gondolja?

Idus.

Zvas ti, da ti na jedan, godinmoras, tebe do glavu pucati

esókol

Imre.

A horvát szöveg magyar fordításban: „Tudd meg, hogy egy év múlva fejbe kell magad lötnöd.“ Bet a levelező-lapot Szeged Ida, a fiatal Szilágyi szerelmese írta s a horvát szöveggel. Tóth Imre, volt honvédhadnagy figyelmeztette gyermekkori jó pajtását szomorú kötelességére.

Az öngyilkos atyja az ügyet a szegedi ügyészségnek adta át, amely hivatalból is megindította az eljárást a levelező-lapon szereplő Imre ellen, akiről Hódmezővásárhelyen megállapították, hogy jelenleg Aradon tartózkodik, mint az Első Magyar Életbiztosító Társaság hivatalnok.

Tóth Imre mai kinalgatása alkalmával tagadta ugyan, hogy barátja amerikai párbajból kifolyólag ölte meg magát. Tudomása szerint Szilágyit gyógyíthatatlan betegsége kergette a halálba s hogy ezért ölte meg magát, azt kivülé még több hódmezővásárhelyi barátja is tudja bizonyítani, akik előtt ugy nyilatkozott, hogy nem jön többé vissza Vásárhelyre, mert ő — nagy beteg. Az amerikai párbaj előzményeire vonatkozólag a következő érdekes valomást tette Tóth:

Hódmezővásárhelyen 1907. július közepe táján a Szegi családnál találkozott az elhunyt Szilágyival. Még diák korukban kötött benső barátság fűzte a vasuti gyakornokhoz s ez a barátság akkor sem hidegült el, mikor mindketten azt vették észre, hogy a Szegi család egyik szépséges sarját, Szegi Idát mindketten szenvedélyesen szeretik.

A találkozás napján is együtt udvaroltak a leánynak s mintegy végreves s ugulat folytán egyszerre támadt egy ötletük.

A leány jelenlétében azt mondták, mint-hogy mindketten ugy sem vehetik el, egyiküknek meg kell halnia. Két szál gyufát vettek elő. Egyik fejletlen volt, a másik fejes. Abban állapodtak meg, hogy aki a fejest húzza, azé a győzelem. Szegi Idát kérték fel arra, hogy döntse el sorsukat, húzza ki a győzelmet vagy halált jelentő gyufaszálat. A leány elutasította a groteszk tréfát s ők sem forszírozták tovább.

Szilágyi lakásába mentek Szegedtől s ekkor Szilágyi ismét visszatért a gondolathoz.

— Ha előbb tréfából akartunk sorso: husni, de most vivjünk amerikai párbajt, mert szeretném tudni, vajjon melyikünknek kell meghalnia s már elő is vett két különböző apró tengeri kagylót. Egyik kagyló fekete volt.

Kalapba tette a kagylókat s évődve vették abba, hogy ki huzzon? Szilágyi, mint a leány régebbi ismerőse azt mondtotta,

hogy őt illeti meg a huzás joga s már bele is nyult a kalapba.

A fekete kagylót huzta.

A szoba ajtaja nyílt ki s belépett azon Szilágyi nővére, Szilágyi Vilma. Eszrevette, hogy néma csendben mintegy megkövülve ül nek a halálsápadt fiatal emberek, ijedve kérdezte: mi történt?

— Idáért amerikai párbaft vittünk s István huzta a feketét, mondotta Tóth.

Azzal váltak el, hogy estére Szilágyiék nál ismét találkoznak, mert barátja este Eszékre akart utazni, hogy állását a vasutnál elfoglalja.

Megjelent a mondott időre s ott már egy nagyobb társaságot talált, köztük Szilágyi István testvérbátyját, Szilágyi Gyula Hódmezővásárhely rendőralapítványát, akinek elbeszéltek a délutáni tréfát.

— Ne üzetek ilyen tréfát, világosította fel őket az alapítvány, mert ha valamelyitek egy éven belül agyonlövi magát, a másik a büntető törvénykönyvvel kerül összekötésbe.

— Ne aggódj, hiszen csak tréfa volt s az is marad örök időkre, biztatták mindketten az alapítványt.

Többé nem beszéltek a dologról. Szívvelyesen elbucusztak s Szilágyi elutazott Eszékre.

Néhány nap múlva Szoci Ida levelet kapott a fiatalalaptól s ő éppen a családnál volt, mikor a leány a fentebb már leközölt levelező lapon válaszolt s Ida engedelmével ő is írt rá horvátul. Ekkor is tréfás szándékkal figyelmeztette Szilágyit, hogy egy éven belül lölje magát agyon.

Válasz érkezett erre is. Szilágyi azt írta horvát nyelven, hogy ő ugyan nem vette komolyan az amerikai párbaft, de ha Tóth kívánja, akkor agyonlövi magát. Ezt csak a vizsgálat során tudtam meg, fejezte be vallomását Tóth, aki nem éri magát bűnösnek, mert mint megírtuk, meg van arról győződve, hogy barátjának a gyógyíthatlan betegség adta kezébe a fegyvert.

A rendőrség a maga részéről befejezte a vizsgálatot s átteszi az iratokat a szegedi ügyészséghez.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután Szentivánéji álom, tündérröge. Este Bálkirálynő, operette. (B. bérlet.)

Hétfő: Szókimondó asszonyosság, színmű. (C. bérlet.)

Kedd: Az ördög, vígjáték. (A. bérlet.)

Szerda: Varázskeringő, operette. (B. bérlet.)

Csütörtök: Koldusgróf, operette. (C. bérlet.)

Péntek: Sámson, színmű. Bemutató előadás. (A. bérlet.)

Szombat: Sámson, színmű. (B. bérlet.)

* **Uránia Színház.** Érdekes, modern műsorokkal éri el az *Uránia Színház* nagy sikereit. Valamennyi programján szerepelnek olyan képek, melyek szenzációs feltűnést keltenek a közönségnél. A vasárnapi műsor úgy van összeállítva, hogy szórakozás tekintetében megközelítőt sem nyújtanak. Csupa szín, hangulat és érdekesség árad minden képből és csak így érthető a mozgófényképek páratlan népszerűsége. A vasárnapi műsor magában véve is sikert jelent.

* **Jézus élete** A minoriták templomának egyházi énekkara már befejezte a próbákat és gyönyörű énekkísérettel látja el az *Uránia*

színházban hétfőn bemutatásra kerülő szenzációs mozgófényképet, *Jézus élete*. Páratlan hatásának ígérkezik ez a klasszikus előadás, melyet naponként este fél 9 órakor ismétel meg az Uránia színház. Magyarázó szöveget és programot a jegyszedők árusítanak. Maga a mesés kép, a művészi izléssel összeállított zene, a tökéletes, művészi énekkar olyan elsőrangú művészeti eseménynyé teszi a Jézus életének előadásait, amely bizonyára nyomot hagy a művészi szezon történetében. A Jézus életének előadásai pont fél 9 órakor kezdődnek és tekintettel az egész előadás magas nivójára, az előadás kezdetekor az ajtókat lezárják. Az Uránia igazgatósága ezzel is biztosítani akarja a közönség zavartalan műélvezetét.

* **Licsumi felolvasások.** A liceumban a második ismeretterjesztő felolvasást Fischer Aladár főgimnáziumi tanár tartja e hó 24-én, hétfőn délután öt órakor, a Homeros korabeli emberről. A felolvasás a liceum dísztermében lesz.

* **Zilahy jubileuma.** Debrecenből táviratozik: Zilahy Gyula igazgató ma ünnepelte színészkedésének huszonöt éves jubileumát. Ez alkalommal Debrecen város közönsége részéről igen meleg ünnepségekben részesült és számos üdvözlő táviratot kapott az ország minden vidékéről, a Nemzeti Színház is küldött egy báborkoszort. Este a király házasságának tizedik évfordulóját ünnepelve a Nemzeti Színház is küldött egy báborkoszort. Este a király házasságának tizedik évfordulóját ünnepelve a Nemzeti Színház is küldött egy báborkoszort. Este a király házasságának tizedik évfordulóját ünnepelve a Nemzeti Színház is küldött egy báborkoszort.

* **Az aradi képző- és iparművészeti társulat** ma igen látogatott választmányi ülést tartott Lukácsy Lajos alelnök elnöklése alatt. A választmány döntött a tagdíjak jutaléka fejében kiosztandó műtárgyak beszerzési módja felett. Kintzig János, Lukácsy Lajos, Jankó Gyula, Uferbach Jenő és Balla Frigyes hozzászólása után elhatározták, hogy a már múlt évben kiküldött vásárló bizottság az Aradon most megnyitott Benkő Pália kiállításon vessen arra érdemes, műbecsű képeket; kiküldte továbbá Jankó Gyula igazgatót és Réti Odön tiktárt, hogy azok a fővárosba utazván, ott directa a műtermekben vásároljanak a hátralévő összeg erejéig. A jutalék kiosztás napjára f. év március hó 15-ikét jelölték meg. Eddig a vásárló bizottság Pásztor János hírneves szobrászművész két gyönyörű szobrocskáját vette meg az említett célra.

* **A színház játérendje.** A jövő hét műsorát az igazgatóság érdekesen állította össze. A jövő hétre egy repriz és egy premiér jut. Kedden Molnar Ferenc nagyszerű vígjátékát, Az ördögöt játsszák, amely a múlt héten Bécsben aratott nagy sikert s a budapesti Vigaszínházban 50 ik előadását érte el. Szerdán Strausz Oszkár diadalmas operetteje, a Varázskeringő, csütörtökön pedig a Koldusgróf című pompás operette kerül színpadra. Szombaton másodszor játsszák Bernstein új színművét, a Sámsonat.

* **A Benkő Pália kiállítás** vasárnap nyílik meg és egész nap nyitva lesz. Már a megnyitás előtt sok érdeklődő jelent meg s úgy az Aradi Képzőművészeti Társulat, mint magánosok is tetek ajánlatokat mindkét művész képeire.

* **Márki Sándor felolvasása** délelőtt 11 órakor lesz a városban „Amire Arad talál” címen. A felolvasás a Kálcsy egyesület közgyűlésének főtárgya. B. epti díjat e felolvasáshoz senki sem fizet. Este 8 órakor Márki Sándor tiszteletére a Fehér Kereszt térlőkéjében étlapszerűt barátságos vacsora lesz.

Apróságok.

*

— **A „Times” sorsa.** A „Times” sorsa nemcsak mint a világlapok legnagyobbja tarthat számot az érdeklődésre, de a mienkére különösen annál fogva is, hogy ez a hatalmas angol ujság már 1848-ban s azóta is mind máig ellensége Magyarországnak és a magyarságnak. A lap helyzete meglehetősen furcsa. Előfizetőinek száma s egyéb jövedelme is akkora, hogy részvényesei nyugodtan nézhetnének a jövő elé. De a Walter család, a melynek őse a lapot száz évvel ezelőtt alapította s a mely ma is kezében tartja a részvények nagyobb részét, minden áron szabadulni akar az ujságtól. Ők kezdték meg a tárgyalást Pearson-nel. Mint már megírtuk, ez a kombináció dugába dőlt. Most már azt is tudni, hogy miért. Pearson-nek hatalmas ellenségei vannak a részvényesek között; legnagyobb ellensége Moberley Bell, a „Times” ez idő szerint való adminisztrátora, a ki hallani sem akart Pearson-ról. Ez az ember nem nyugodott addig, a míg kapitalistákból szindikátust nem szervezett, amely azután Pearson ajánlatát jóval meghaladó összeget kínált a lapért. Pearson 18,750.000 koronáért lett volna hajlandó megváltani részvényeseitől a „Times”-t, a szindikátus ezzel szemben 21,250.000 koronát ígér. Moberley Bell szindikátusában egy csomó amerikai milliomos szerepel. Pearson — mint most kiderül — a „Times” megvásárlásával valóságos ujság-trösztöt készült szervezni. Ugy tervezte, hogy husz esztendőre szerződéssel biztosítja magának a Times, a Standard, az Evening Standard és a Daily Express (az utóbbi három lapnak ez idő szerint is ő a tulajdonosa) főszerkesztőségét évi 250 ezer koronányi fizetés fejében. Terve — s ez az egy bizonyos — most már véglegesen dugába dőlt. Kétségbe bizonyos, hogy mi lesz a Times-szel. Mert Moberley Bell szindikátusa nem az egyetlen reflektánsa a világlapnak. Egy más bankár csoport is bele készül szólni az alkuba s valószínű, hogy ez, meg még újabb jelentkezők tetemesen megdrágítják a vásárt.

*

— **Vilmos császár az Achilleionban.** A corfui paradicsomkertnek disze, az Achilleion, amelyet néhai Erzsébet királyasszonyunk építtetett olyan szeretettel és akkora művészi izléssel, mostanában új gazdáját várja, a német császárt. Az átalakítási és berendezési munkálatokkal, amelyeknek tervét maga a császár készítette el, már csaknem elkészültek. A palota stilszerűségét persze megzavarja alaposan a német uralkodó parvenü izlése. Mindenekelőtt a „modern technika vívmányai”-val szereltette föl az épületet Vilmos császár. Villamoskörték fogják megvilágítani ezután a peristylumot és a porticusokat. Új fürdőszobákkal toldották meg az épületet, amelyben tizenöt szobát a császár, a császárné és Viktória Lujza hercegisasszony számára rendeztek be. A butorzat tiszta empire stílusú. Külön pavillont építettek a császári kíséret számára, husz szobát, azonfelül megfelelő helyiséget a hatvan szolgáló számára. Az Achilleion parkjában artézi kutat fúrtak, hogy a palotablieknek legyen egészséges ivóvizük; az Achilleion lakóinak eddig desztillált vizet kellett élniük. A tenger partján fürdőfelszereléseket építettek a császári udvar

tagjai számára. A hajdani istállókat gépkocsi-szinekké alakították át. A sorfui uradalom intézőjének Vilmos császár meghagyta Erzsébet királyasszony volt intendantsát, egy Bontempo nevű olasz embert, aki azóta az osztrák-magyar hajóhad szolgálatába lépett.

A nap furcsaságai.

A selyem fűző. — A puska és a kard.

Cinnes babaarcu tizenhároméves leány állott ma védőtörkép a budapesti büntető járásbírósa előtt. Egy divatára kereskedő volt a feljelentő, aki előadta, hogy január 26-án a déli órákban, amikor legnagyobb a forgalom, beállított az üzletébe a vádlott *Giorgi Bettit*. Amikor megkérdezte tőle, hogy mit kíván, a leányka így felelt:

— Egy szép rózsaszínű selyemfűzőt mutatassanak nekem.

A segédnek elője tárták a csipkés midereket, de a lány nem talált köztük megfelelőt és eltávozott. Alig tette be azonban maga után a bolt ajtaját, a segéd észrevette, hogy eltűnt egy fűző. Visszahívták a leányt a kabátja alá elrejtve megtalálták a kis fűzőcskét.

A mai tárgyaláson a lány így védekezett:

— Beismerem, hogy lopni akartam, de nem rosszaságból — hanem, mert tetszeni akartam valakinek.

— Hies maga egész fejletlen kis lány még. Kinek akart maga tetszeni?

— A vőlegényemnek, aki az idén fogja letenni az érettségét.

— Hány éves a vőlegénye?

— Tizenhat.

— Nem tudja azt, hogy lopni nagy bűn?

— De tudom, — felelt sírva a lány, de nem tehettem róla... mert... mert attól félttem, hogy elhagy a vőlegényem. A büntető járásbíró figyelembe véve az enyhítő körülményeket azt, hogy a panaszos nem kívánta a vádlott megbüntetését, elítélte *Giorgi Bettit* husz korona pénzbüntetésére.

Miért oly büszkék az aradi rendőrök, kérdesték meglepődötten egymástól ma az utcán a járó kelők?

Miért feszítenek a derék legények, a kik eddig mintha valami ismeretlen szegénytől sarkantuzva, emberperasztó puskákkal a vállukon szinte kerültek az emberek tekintetét?

Nini, nincs is puska a vállukon! Mi ez, mi történt velük?

Valán szerződést kötött a főkapitány a csibészekkel és lacibetyárokkal, hogy eszentul éjjeli mulatózásukat áthelyezik Aradról máshová?

Vagy talán mindegyik rendőr egyenesen Sámsonról származik s annak ereje duzzasztja keblüket?

Átalakultak a rendnek őrrel s amikor ma csoportba verődötten egymással beszélgettek, valóságos hahota tört ki ajkukról.

Már már azt hittük, hogy felemelték a szegény rendőrök szűkös fizetését.

Csakhamar meggyőződöttünk, hogy az aradi rendőr szerénysége akkora, hogy még a megáldott legnagyobb fizetség sem teszi büszkévé.

Hát mit nevetnek rendőr urak olyan jóízűen, kérdeste türelmetlenül végre egy városi tisztviselő, aki jelen volt abban a csoportban, ahol a *ma érkeztél új rendőr kardokat* bámulták meg.

— Nem merem megmondani a tekintetes urak, mert megharagszik érte a felsőbb hatóság.

— Nem áruolom el, ne féljen öreg, biztatta a hatalmas harcosa bajszu rendőrt a tisztviselő, aki évtizedeken körül nézett, vajjon nincs a közelben valakit újságíró, aki kileskethetné a párbeszédet s még megtalálná írni, hogy valami vidám történet esett meg a rendőrségen.

— No hát megmondom, ha muszáj, törölte le a nevetéstől esurgó könnyeit az öreg. Az történt, hogy ma lerakjuk a jó öreg Werndlket a vállunkról, amelyivel eddig ijesztgettük a világot.

— Ha, ha, ha, igazán nem tudom magam a nevetéstől visszatartani, ha rá gondlok. Tessék kérem elképzelni, a mi hű pajtásunk, a rozszant puska esupa komédia volt!

— Hogy, hogy? csak kivele, mert majd meghalok a kíváncsiságtól, sürgette a tisztviselő.

— Tessék elképzelni, csak a közönség évek óta azt hitte, hogy a Werndlivel löni is lehet és a lacibetyárok félték is tőlünk!

— Nincsen uram annak még csak csöve se; egy vasdorongot hordtunk fataszában, mert az olcsóbb, mint a furott cső. Hát nem pukkadni való dolog ez?

A tisztviselő majd ledőlt a székről ámulatában. Ki hitte volna, hogy az aradi rendőrség puszkájának nincs csöve.

Csak aztán az új kardnak ne legyen nagyon éles a pengéje.

Aradi alakok.

Nagy bányaszerencsétlenség.

Beomlott sóakna.

— Az Aradi Rozslony távirati értesülése. —

Arad, február 22.

A kincstár tulajdonában lévő *akna-szlatinai* sóbányákban ma nagy földbeomlás volt, amelynek azonban szerencsére nagyobb ember-áldozat nem járt a nyomában. A tárnák nem voltak használatban s az a rutén asszony, aki a tárnában halálát lelte, nem volt a bánya munkása.

A földbeomlásról a következőket jelenti Máramaroszigetről tudósítónk:

Az akna szlatinai kincstári sóbányában ma reggel óriási földbeomlás történt. A *Kunigunda* és az *Albert-tárna* fölött százötven méter hosszúságban beomlott a föld és földrengéshez hasonlatos robajjal a mélységbe zuhant. Amikor a roppant nagy földtömeg az ötvenkét méteres mélységben levő tárna boltozatát elérte, áttört rajta és maga előtt nyomta a boltozatot a százhetvenhat méter mélységben fekvő bánya fenekére. A besüppedt terület szélessége tizenkét méter és harminc méter között váltakozik.

A *Kunigunda* bányát két esztendővel ez

előtt elöntötte a víz, amely jelenleg is százhat méter magasan áll. A gőzszivattyúk szakadatlanul dolgoztak azóta, mert a bánya vezetőségének az volt a terve, hogy a tárna alatt új boltozat-rendszerű tárnát építtet, hogy folytathassa a só bányászását. E mentőkérdés azonban meddő maradt, bármennyi vizet szivattyúztak ki, a mélység nem csökkent. Attól fogva, hogy a víz elöntötte a tárnát, kisebb-nagyobb süppedések többször is történtek. A bánya vezetősége és a munkások állandó rettegésben éltek, hogy egyszer még nagy szerencsétlenség fog történni.

A bánya környékén a tél eleje óta sok hó rakódott le, amely egészen elöntötte a föld alsóbb rétegeit és a bánya boltozatát. Így készítette elő a hé a mai földbeomlást, amely egy kilométer távolságra megrásta a földet, a házakat, ledöntötte a bánya tornyát és eltemetett négy szivattyúzós gépet, amelyeknek darabja tizenhatezer koronába kerül. Ezenfelül egy szertárépületet is vitt magával a mélységbe a beomló föld. A kár az épületnél husz-ezer korona.

A katasztrófa óriási rémületet idézett. Nyomban hozzá fogtak a mentéshez, de a veszedelmes helyet még megközelíteni sem lehetett. Azzal tisztában volt mindenki, hogy a *Kunigunda* tárnában nem volt ember, mert a tárna két esztendő óta nincs üzemben, de attól tartottak, hogy a népes forgalmu uton, amely *Alsóabasa* községbe visz, talán jártak emberek. Tényleg kiderült, hogy *egy rutén asszony két gyermekével együtt a több mint kétszázhusz méteres mélységbe zuhant és odaveszett.*

A mentéshez lehetetlen hozzá fogni, mert a roppant mélységbe, ahol százhat méter magas a víz, nem lehet leereszkedni. Az országton *Alsóabasa* felé megakadt nemcsak a személy és kocsközlekedés, de a táviró és telefon összeköttetés is, mert a vezetékek oszlopai elsüllyedtek, a drótok pedig elszakadtak.

Szerencse, hogy a katasztrófa szombaton történt, amikor sokkal kisebb a forgalom. A környék fuvarosai ugyanis jobbára szidók, akik szombaton nem dolgoznak. Egyelőre nem lehet tudni, hogy a rutén asszonyon és gyermekein kívül mások is ott veszték-e, de lehetségesnek tartják, hogy az *Albert* tárnában mások is elpusztultak. A szivattyú gépésze, aki az utolsó pillanatban menekült el, nem tudja, mi történt oda lenn. Az igazgató délutánra egybe hívta az összes munkásokat. Ezen a szemlén fog kiderülni, történt-e munkás életben is kár. *Domonkos* László főbányatanácsos vezetésevel bizottság ment a szerencsétlenség színhelyére.

A bányákban nemcsak az ijedelem nagy, hanem a jövőért való aggodalom is. *Délelőtt újabb beomlás történt.* A föld még körülbelül nyolcszáz méter hosszúságban aggasztóan megrepedt és újabb földomlás minden pillanatban várható. Ha előbb nem, a tavaszi hó olvadáskor folytatása lesz a katasztrófának.

A mai szerencsétlenség az akna-szlatinai sóbánya üzemének e helyen minden időkre véget vetett. A bánya geológusa azt tartja, hogy a megnyílt helyen tengerszem fog kialakulni. A kincstárt kiszámíthatatlan kár éri, mert az akna szlatinai bánya a magyarországi sótermelés legdusabb forrása volt.

A bányakapitányság délelőtt bejelentette a szerencsétlenséget a pénzügyminisztériumnak. Amíg a miniszteri kiküldött meg nem érkezik, addig nem tesznek semmi intézkedést, csupán a mentőmunkálatokat végzik el, amelyek több napig fognak eltartani. Nagy izgatottsággal várják a délutáni munkásszemlét, amikor ki fog tűnni, van-e több emberélet áldozata a katasztrófának.

Budapestről táviratozzák: A pénzügyminiszteriumból érkezett hivatalos jelentés szerint egy munkáséletében sem esett kár. A lárnát kordonnal elzárták, most csendőrök őrzik. A közelemben levő házak lakóit kilakoltatták.

Krivány — főpincér.

*

Egy előkelő fővárosi kávéházban Krivány János főpincérnek szerződtek.

*

Mikor két héttel ezelőtt megírtuk, hogy Krivány János Aradról a fővárosba költözik, azt hittük, hogy nem lesz többé alkalmunk az ő személyével foglalkozni. Mert, ha egyébként nem is, az újságrás szempontjából Krivány elvülhellen edemeket szerzett. Hiszen hetekig ő látta el anyaggal nemcsak az aradi, de a fővárosi sajtót is, ismert nagy sikkasztási ügyével, válóperével, majd betegségével a fogságban, később kiszabadulásával, asután újból nőszülésével. Mikor így már híres ember lett, legutóbb azzal kellett országos szenzációt, hogy rálőtt második feleségére, maga ellen pedig öngyilkosságot követett el. Ezért vizsgálati fogságba került, de védője felfolyamodására szabad lábra helyezték. Első útja szüleihez vezetett, asután pedig kivékült feleségével és állás keresés céljából Budapestre utazott.

Mivel Krivány ellen a feleségén elkövetett merénylet miatt eljárás van folyamatban, jelentkeznie kellett az aradi kir. ügyészségen, hogy engedélyt kapjon a városból való eltávozásra. Szokolcsay Lajos kir. ügyésze az engedélyt megadta és Krivány kötelességszerűleg Budapestről nyomban tudatta lakását az ügyészséggel.

Krivány azonban elutazása előtt a rendőrség iparügyi osztályán munkakönyvet váltott magának. Mikor megkérdezték tőle mi célra szükséges neki ez a könyv, kitérőleg válaszolt és azt mondotta, hogy még nem tudja, minő állást fog vállalni a fővárosban. Ezzel szemben azonban biztos tudomásunk van arról, hogy Krivány egy budapesti körüti előkelő kávéház tulajdonosától rendkívül előnyös feltételek mellett meghívást kapott a főpincéri állásra. Az illető kávéfőnök felszólította Kriványt, hogy március elsején foglalja el az állást, amely nagy jövedelemmel jár. Egyszersmind kijelentette, hogy Kriványtól nem kíván kauciót, mert feltétlenül bizalommal viseltetik irányában.

Krivány ezen ajánlatnak nagyon megörült és a fővárosba utazott, hogy a részletek felől a kávéház tulajdonosával megállapodásra jusson. Rövid tárgyalás után a megegyezés létrejött és Aradvármegye egykori gyámpénztárosa egy hét múlva ismét pénztáros lesz, de ezután nem az árvák vagyonát, hanem a kávéházi vendégek pikkoló-kapucinerjeinek árát fogja őrizni.

Valószínűnek látszik, hogy Krivány ezennel nyugodt, tisztességes polgári életet fog élni. Erre mutat az alábbi eset is, amely szintén ma jutott tudomásunkra. Krivány ugyanis még a múlt évben azzal fordult Dániel László nyugalmazott árvaszéki elnökhöz, hogy édesatyja meghalt, de neki nincs pénze a temetésre utazni, adjon kölcsön száz koronát. Az egykori feljebbvaló a kért összeget Kriványnak nyomban rendelkezésére is bocsátotta, noha azt hitte, hogy pénzét nem látja többé. A becsületes Krivány azonban most, a vizsgálati fogságból kiszabadulása után rögtön felkereste az öreg Dánielt és a kölcsönösszeget hat havi lejáratral bíró váltót adott át neki, egyúttal pedig lefizette a százkorona egy évi kamatját, öt koronát.

A felesége elleni merénylet ügyében Krivány ellen az ügyészség folyamatban tartja az eljárást. A napokban fogják megtartani a fegyver szakértől szemlét annak megállapítására, hogy a Krivány által használt revolver alkalmas-e emberélet kioltására. A szemle eredményétől függ, vajjon az ügyészség folytatja-e a bűnvádi eljárást Krivány ellen, vagy nem. Mert ha a fegyverszakértők azt mondják, hogy a revolver emberélet kioltására nem alkalmas, az orvosi látélet pedig Kriványné sérüléseit nyolc napon belül gyógyulónak állítja, az eljárás Krivány ellen megszűnik, mivel neje nem tett elene feljelentést. Ha azonban az orvosi vizsgálat arra az eredményre jut, hogy Kriványné sérülései súlyosabb természetűek voltak, az ügy az aradi esküdtszék elé kerül, amely es esetben az áprilisi ciklusban fogja az esetet tárgyalni.

Addig is természetesen Krivány János elfoglalja fényes jövedelemmel kecsegtető állását, amelyben már olyan neves elődei voltak, mint például Wallburg Ernő báró.

Krivány János

főpincér lesz. Most már a megkérő-sített árvák bátran odakiálthatják neki: János fizetni!

A szerelem áldozata.

*

Ulmo francia sorhajó hadnagy, akit árulásért haditörvényszék elé állítottak, bevallotta, hogy tettét szerelme miatt követte el. A katonai bíróság Ulmot ma délután életfogytiglani fegyházra és rangvesztésre ítélte.

*

A touloni tengerészeti haditörvényszék előtt tegnap kezdődött meg Ulmo sorhajóhadnagy bűnpörének tárgyalása. Az egykor daliás, még csak 26 éves sorhajóhadnagyot egészen megtörte a vizsgálati fogság, amelyben ide s tova fél év óta szenved.

Ulmost Aubin hírneves ügyvéd képviselte, a vádat pedig Schlumberger tüzérségi kapitány látta el. A tárgyalás megkezdése előtt elképedve vette észre a védő, hogy az iratok közül lakásáról egynemely fontos okmányt elloptak, de még magához sem térhetett megépetéséből, már is bevonult a haditörvényszék és megindult a tárgyalás. Az elnök bevezette a vádlott sorhajóhadnagyot, aki félszegen hajította meg magát bírái előtt s nem mert eleinte körülnézni a teremben. Csak lopva nézett fel s a hallgatóság között kereste kedvesét, Welseh Erzsébet kisasszonyt, a touloni mulató ifjuság kedvencét, aki az ő szerencsétlenségének okozója volt. Mikor aztán megpillantotta, de nem a közönségnek fentartott helyen, hanem a tanuk padján, felcsillant a szeme és attól fogva nem vette le róla tekintetét.

Azzal kezdődött a tárgyalás, hogy a védő és a vád képviselője között hosszabb vita kerekedett arról, vajjon kizárják-e a nyilvánosságot, amint Schlumberger kapitány indítványozta. A haditörvényszék öt szóval kettő ellen úgy döntött, hogy a tárgyalás nyilvános lesz.

A vádirat részletesen fejtegeti Ulmo bűnének motivumait. A szerencsétlen fiatal sorhajóhadnagy, akit a kártya, a pezsgő és La belle Lison fényűzése adósságokba sodort, szenvedélyesen hódolt az ópium élvezetének. Mikor már sehogysem tudott pénzt szerezni, elhatározta, hogy árulás útján szerzi meg azt az összeget, amelyen egyedül magának láncolhatja le a szép Lisont. Ulmo megkaparintotta hajóján, a Carabine torpedószűzön a francia flotta titkos jeleinek jegyzékét, a titkos levelezés kul-

csát és Toulon aknavédelmének tervrajzát. De úgy látszik, nem tudott összeköttetést találni valamely külföldi hatalommal, vagy talán visszaretent az árulástól, elég az hozzá, október elején a tengerészeti miniszter anonim levelet kapott, amelynek írója felajánlotta a tengerészeti kormányának a kérdéses katonai titkokat 150,000 frankért azzal az ürügygyel, hogy különben ezek a fontos okmányok idegen kézre jutnak.

A tengerészeti miniszter átadta az ügyet a párisi rendőrségnek, amely mozgósította legagyafurtabb detektívjeit, akik léprecsalták Ulmot.

Egy párisi lapban kihirdetést tettek közzé, hogy a kormány megbízásából várják őt Toulon határában Ollioules mellett. A meghatározott időben és helyen egy detektív jelent meg, kezében nagy pecsétes levéllel, amelyet feltűnően forgatott, hogy a jövevény már messziről meglassa. A többi detektív egy árokban bokrok mögött rejtőzött el. Nem kellett sokáig várniok. Jött a titokzatos levélíró egymagában automobilon. Ulmo volt. Megállította az automobilt, zsebéből revolvért vett elő, leszállott és a várakozó detektív felé tartott, aki mindkét kezét magasra emelte, jelezvén, hogy nála nincs fegyver, csak a pecsétes levél. A sorhajóhadnagy ekkor zsebébe dugta a revolvért. A detektív egy szempillantás alatt boxerével mellbevágta Ulmot, aki hátratántordott, a többi detektív előugrott rejtekhelyéről, aztán mindnyájan megkötözték a sorhajóhadnagyot, zsebeit kikutatták, megtalálták nála a kérdéses katonai titok fényképeit. A szerencsétlen tengerészetszítet ugyanazon az automobilon, amelyen jött, bevitték Párisba.

A kihallgatás aránylag rövid ideig tartott. Ulmo mindent töredelmesen bevallott s csak azzal mentegőzött, hogy szerelme és kártyaszennvedélye vitte a bűnbe.

Késő este végzett a haditörvényszék a tanukkal és a szakértők kihallgatásával is.

Ma délelőtt folytatta a haditörvényszék a tárgyalást. Az ítéletet délután hirdették ki. Ez mélyen lesújtó Ulmra nézve, amennyiben életfogytiglani fegyházra és rangvesztésre ítélték.

Híres főpincérek.

*

A legújabb: Krivány.

A főváros egy elsőrangú kávéházának vendégeit nagy megliszteltetés érte. A szőke pikkolóknak és az éjszóték feketeinek árát az a nevezetes kéz veszi el tőlük, amely Aradvármegye árvapénzeiből egy negyedmilliót hasított ki. S az az ember, aki olyan, szinte alig utáznak, uri módon szórta ezt az összeget, keves mosolylyal köszöni meg az öt krajcárt, amelyet borralalónak szánnak neki. Ilyen csöpp összeg a belépő díja most a nevezetes látni-valóknak: Kriványnak, Kecskeméthy után a leghíresebb magyar sikkasztónak. A csodálatos csak az, hogy ez az ötlet egy budapesti kávéfőnök születe, s nem Amerikában, vagy legalább Párisban.

Krivány, a köztudomás szerint az első sikkasztó, aki a főpincérek bórsebeit főliszijazza. (Lehet különben, hogy Kecskeméthy is ezt teszi odaát, de mindenesetre — inkognitóban.) De híres főpincérnek nem ő az első. S az ő nevezetes pályaválasztása csábító alkalom, hogy a híres főpincérek albumát összefűzzük.

A legnevezetesebb, akinek főpincéri működése multban megkezelebb áll, a fejedelmi sarj, Wallburg Ernő báró. Ernő főhercegnek törzénytelen fia, akitől az udvar apja halála után megtagadta az apánást. Wallburg, a ki tizenkét tagu családjával a legdemokratább nyomorba jutott, hosszú ideig pörösködött, követelészött, végül úgy tett, mint a p-

rasztlegény, a ki a rabbihoz ment s át akart zsidó-sulni. Csuffa tette a familiát. A fejedelmi vér element — főpincérnek. A budapesti New York kávéház tulajdonosai, Harsányiék szegédítették. Működésének első napja mindent elhomályosító, nagy esemény volt. Az első nap ezerkétszáz koronát vett be borraivalókból. A javát a bohémek adták. Solymosi Elek, a komikus hét korona borraivalót adott neki, ezzel az indokolással.

— Egy hétágu koronás főpincérnek legalább hét koronát kell adni.

Szomaházy István, az író, husz koronát adott, Ujházi mester tíz koronát adott neki, s ezenfelül azt, a mivel az udvari családok egyik tagját se tün-tette ki: a marha jelzőt. A második, harmadnap csökkent a jövedelem, s minthogy megszűnt ujságnak lenni, egészen elapadtak a borraivalók. A fejedelmi sarj aztán ott is hagyta a borraivalók országot és ügynök lett.

Romantikusabb a pályája Csáky Károly gróf-nak, a másik híres főpincérnek. Huszárkapitány volt s rövid idő alatt két Csáky-birtokot pazarolt el pezsgőre, lovakra, kártyára, barátokra, szeretőkre. A barátok ma is a társaságok kiváló tagjai, politikuskok is, a szeretők egyike-másika pedig ma is a színpadok virága s a vidék új meg új állomásain hódítják az unfermist viselő és polgári ruhában járó főúri és rendezetlen felekezeti léhakat. Csáky gróf a párisi Moulin Rouge főpincére lett. Főpincér-idejéből egy színpadra illő epizódot mesélnek: Valamelyik Erdődy gróf a Moulin-ban mulatott. Magyar pezsgőt hozatott s Csáky gróf hidegvérrel szolgálta ki. De a tizedik üvegnél a főpincér ledobta a kár-járól a fehér asztalkendőt s az asztalhoz ült. Erdődy grófnak ideje se volt megütközni, amikor a főpincér így szólt:

— Kedves öcsém, én Csáky Károly gróf vagyok. S aki életében két Csáky-birtokot vert, attól nem lehet rossz néven venni, hogy a tizedik üveg pezsgőnél nem tud magán uralkodni . . .

Később könyvügynök lett Bécsben s a sors egyik szatirája, hogy a feudális grófok sarja egyebek között a héberek husvéti imádságos könyvével csinálja a legnagyobb forgalmat.

Amerikában már nem jelent ritkaságot a mag-nas, vagy dszentri eredetű pincér. Hogy a magyar arisztokrácia lefutott csillagai közül hányan mozognak ezen a pályán, adatokkal nem lehet megállapítani. Egy Festetich grófról azonban köztudomásu, hogy Newyorkban főpincér.

Most pedig Krivány, miután az ügynökös-kő déssel nem boldogult, lett főpincérré. (Az ügynöki mesterségben, ugyilatszük, nincsen semmi varázsereje a bikkasztó-multnak.) Nem ok nélkül lehet őt az arisztokratákból lett fizetőmesterek mellett emlegetni. Ő is arisztokrata: a panamá arisztokratája. S ő nem kevesebb borraivalóval szerzett jogcimet magának ahhoz, hogy most — ő szedje a borraivalókat . . .

Az ő főpincéri működése mindenesetre az érdekességek, nevezetes epizódok egész szilipjét nyitja meg. Amikor például valaki azzal vádolja meg, hogy a számoló-cédulán a maga javára téved, önértzettel vághatja vissza:

— Bossánat, amikor én tévedni szoktam, nem ilyen csekélységgel tévedek, hanem — kétszáz ezer koronával . . .

Jóistoj művei.

Tolsztoj műveiből nemzeti kiadást készítenek. Magyarországon a pénzt katonai célokra költik. Nálunk ez a nemzeti kiadás.

HIREK.

Haragszik a császár.

*

A németek dalköltő, házépítő, szobor-tervező ezermester császára sokszor nagyon is dokumentálja, hogy praktikus, rideg kalmárnépnek az első embere. Sok ténykedése mellett akad olyan cselekedete, amelyből hiányzik az olasz ember temperamentuma, az angol előkelősége és a francia gráciája, mindenben átszűrő eszritje. Az imperátor némelykor szétveti a lábát, mint egy két-méteres, nagycsontu mecklenburgi gránátos és egy-egy gesztusa hasonlít a jó porosz dalkörök elnökeinek öntelt mozdulataihoz. Hiszen a legtöbbször nem lenyűgözően imperatori amit tesz, poseai inkább a mester-ember-színész kifogástalan, de lélek nélküli állásai mégis sokszor annyira közönséges ember, hogy szinte bántó.

Most is alatta maradt az egyszerű szellemes embernek. „Stramm“ és „gutgedrillt“ hivatalnokai, akikre igazán nem lehet ráfogni, hogy érzélgősek, vagy különös érzékük van nagylelkű cselekedeteik iránt, kegyelemre ajánlották Voigtot, a köpenicki susztert, aki annak idején zseniális szélhámosságával keltett feltűnést. Tüdőbeteg az ötvennégy éves ember, s a porosz bírák úgy vélték, hogy másfél évi börtön után hadd fusson a jámbor. A császár azonban hallani sem akart a kegyelemről, hanem meghagyta börtönében a híres susztert.

Személyes ügye ez a császárnak a suszterrel és az ügyben a császár maradt alul. A suszter zseniális szélhámosságot követett el s az ítélkező bírák úgy érezték, hogy erre a nagyszerű emberre nem lehet haragudni. De azért el kellett itélni, mert kivételkötve a stiklit a nagyszerű keretből, maradt olyan cselekvés, amely ellenkezik a büntetőtörvénykönyvvel. El is ítelték Voigtot és a híres suszter bevonult a fegyházba. A megsértett jogrend ezzel helyreállt és az emberek, akik sajnálták a köpenicki kapitányt, belenyugodtak, hogy ennek így kell lenni.

A kegyelemre ajánlással azonban a suszter ügye megszűnik igazságügyi esetenek lenni. A kegyelemre ajánlás kiragadja a susztert az aktákból és mint csinytevőt odaállítja a császár elé, hogy bocsásson meg neki. A ridegszívű porosz hivatalnokoknak ez az ajánlása eléggé dokumentálja, hogy a társadalom másfélévi börtönnel megbűnhődöttnek tekinti a szélhámosságot és nem reflektál több bűnhődésre. De a császár dörmög, duzzog és nem bocsát meg. Szétveti lábait, mint egy haragos mecklenburgi gránátos és elüzi magát a szerencsétlen susztert. Holott némi chic-el meg kellett volna fricskázni a vén garnit, aki ebben a sivár világban annyi lélektannal és humorról bűnözött és el kellett volna kergetni az őszfejú fiut.

Mondottuk azonban, hogy a német császár sokszor dokumentálja, hogy ő a rideg, csontos és szellemtelen germánon uralkodik és gyakran teljes hiányában van az eszritnek. Most is ez dokumentálta, mikor egy neki kiszolgáltatót szegény suszteren kitöltötte a boszuvágyát. Egy vén csirkefogón, a kin már a törvény és a társadalom nem keres semmit. Ő mégis a tüdejét, az életét követeli, mert ez a vén csibész őt bántotta meg. Őt és a „ramreiche Armee“-t, a dicső hadsereget.

Itt bujlik ki a mecklenburgi gránátos, vagy a kis borzas bajuszu porosz tiszt, aki, mert úgy tanulta rideg kadet-iskolákban, nem tűri, hogy a hadsereget bántásák. Szépért, jóért, nemesért nem hevül, de a katonakabátért — mert így nevelték — sikra száll. Mindig szellemtelen az ily „drill“-diktálta cselekedet, ha császár követi el, ha kis borzas bajuszu porosz tiszt. De olyankor szellemtelenül cselekedni, amikor sokan nézik: borzasztó. Ha császár viselkedik úgy, még borzasztóbb, mert minket ánom tankönyvek arra tanítottak, hogy a császárok bölcssek. A német császár most borzasztóan viselkedett és a fegyházban ülő filozófus, a köpenicki suszter, ha van benne némi finom érzék, nem fogadja el a kegyelmet, amit netalán ezután ajándékozna neki az imperátor.

— Tisztujtás a városnál. A városi restauráció e hó 26-án, szerdán délelőtt tíz órakor lesz, rendkívüli közgyűlés keretében. A megürülő állásokra hirdetett pályázat majárt le. A pályázat eredményéből megállapítható, hogy a város tisztikarában változás nem fog beállni, miután a város bírói állás kivételével, az összes állásokra a régi tisztviselők pályáztak. A polgármesteri állásra *Variassy* Lajos, a főjegyzőre *Kádas* Kálmán. A gazdasági tanácsosi állásra *Lócs* Rezső, a főügyészre *Reicher* Károly, a két ülnöki állásra *Csiky* Károly és *Jóó* Béla, a főpénztárnokságra *Visy* Ferenc, a közgyámi állásra *Murády* Álmos, a belvárosi alkapitányi állásokra *Green* Nándor és *Berecz* Ferenc, a külvárosi alkapitányságra *Rámer* István, az első aljegyzői állásra *Angel* István dr., a második aljegyzői állásra *Zubor* Andor, az alügyészi állásra *Jegessy* Károly dr., a négy ellenőri állásra *Mikosevits* Iván, *Billich* Miklós, *Szabados* Árpád és *Alt* János, a kamarási állásra *Kövér* Zsigmond nyújtották be pályázatukat. A városbírói állásra, mint fentebb említettük, hárman pályáznak: *Bedő* Árpád dr., az ez idő szerinti városbíró, *Sztojka* József és *Bökényi* Arisztid. A választások ügyében *Müller* Károly hétfőre értekezletre hívta össze a városatyákat.

— A legújabb udvari tanácsos. Az új korszakot tulajdonképen ma nyitották meg hivatalosan. Udvari tanácsossággal *Vison-tai* Soma képviselő urat díszesítették bele, aki politikai élete első percétől demokrata volt, függetlenségi politikus volt s nem volt valami kitűnő véleménynyel a multban sarjadt udvari tanácsosságról. Messze került a címét és a jelleget. Soha vágyakozása kitűntetésre nem volt. Önmagát tüntette ki polgári szorgalommal, magvas ügyvédi periratokkal s nagy elokvenclájú szónoklatokkal a képviselőházban. De hát őt is megkörnyékezte a kamarilla címen ismeretes összeesküvők tábor. Ellenáramot bocsájtottak szilárd lel-kületére s addig sebesték, míg megöriék el-lentállását s mentő orvosságnak fogadta az udvari tapaszt. Udvari ügyvédségre kényszerítették, mielőtt az udvari tanácsosság bardsja alá hajtotta a fejét. Fejedelmi pörösködőket egyeztetett, békét szerezvén egy kóburgi feje-delmi sarjnak és egy uralkodó király leányi-nak. Aztán, egy nagy pörben, a mely a mult és a jelen közt vívatott, meggyőzte a nemzetet mesteri koncepcióval; vád alá helyestetvén a jelennel a multat. Aztán legyőzte önmagát s a multat elhamvasztotta a feledékenység oltárán s ime, mint a hivatalos lap mai száma jelenti, a

multtal elhamvadt nem a jelen, hanem a nagyságosság s kivirult a méltóságnak illatos virága.

— József főherceg estélye. *Budapesti* tudósítónk jelenti: József főherceg és neje *Augusta* főhercegnő a budai várpalotában ma fényes solreeo dansante-t adtak, amelyen az arisztokráciai, katonai kar és a politika előkelőségei teljes számban megjelentek.

— Egy főispán bukása. *Verscekről* jelentik: *Zákó* Milan Versce és Pancsova városok főispánja legközelebb elhagyja állását. Az utódnévé már megindultak a kombinációk és szóba került *Nehrebeczky* György országos képviselő személye, akinek szimpatikus egyénisége kétségtelen nagy előny volna eme fontos állás betöltésénél. Felmerült az az aggodalom, hogy *Nehrebeczky*nek, aki a két délvideki városban élő nyelveket nem bírja, emiatt komoly akadályok gördülnek az útjába. *Balla* Aladár dr. újvidéki főispán, akiről szintén szó volt és akit Pancsova város lakosságának egy része látva szívesen a főispáni székben, nem óhajt megválni mostani állásától, amelylyel pedig Versce és Pancsova városok főispánysága csak ideiglenesen volna összekapcsolható. *Péscha* Miklós dr. országos képviselőt is emlegették, mint főispánjelöltet, de ő ellene viszont bizonyos eldőlő kifogást emeltek. Jellemző mindezenre, hogy az a kifogás nem magyar, hanem nemzetiségi részből emeltetett, ami kétségtelenül bizonyítja *Péscha* megbízhatóságát ha szafias szempontból.

— A munkásbiztosító bírósága. Az ipari és kereskedelmi alkalmazottak betegség- és baleset esetére való biztosításáról szóló törvény, amely a múlt év július 1-én lépett életbe, a munkásbiztosító pénztárak mellé, a vitás ügyek elintézésére, választott bíróságok létesítését mondja ki. A bíróságok egyenlő számú munkásokból és munkásokból állanak, az elnökük pedig a munkásbiztosító pénztárak kerületében levő bíróságok egy egy tagja. A választott bíróságok elnökeinek kinevezése a közel napokban fog megtörténni s ugyanakkor tessék közé azok működési és szervezeti szabályzatát. A *borossebest* kerületi munkásbiztosító pénztár elnökévé *Serecs* Ferenc buttyini járásbíró, helyettesévé *Imecs* Illés ajrásbíró nevezetett ki. Az aradi munkásbiztosító pénztár választott bírósága elnökének kinevezése még nem ismeretes. Az elnöki tisztség 600 korona tiszteletdíjjal, ezenfelül pedig a működéssel járó fuvardíjak megtérítésével jár.

— Hagyomány — a temesvári román püspökségre. Budapesten a napokban meghalt ösv. *Tempedné* született *Suciu* Anasztasia, egy román tanárnak özvegye, *Suciu* Silvius miniszteri titkárnak, a miniszterelnökség román fordítójának özvegye. Az elhunyt urinő végrendeletében negyven ezer koronát a *Temesvárott létesítendő görög keleti román püspökség* céljaira, negyven ezer koronát pedig a román papnövendékek alumneuma javára hagyományozott. Holttestét Temesvárra szállítják s ott temetik el. *Papp* L. János aradi görög keleti püspök *Suciu* Szilviuss miniszteri titkárhoz melegebangu részvét-táviratot intézett.

— Letartóztatott pártvezér. *Zágráb*-ból jelentik: A horvát parasztpárt vezetőjét, *Radics* Istvánt tegnap Zágrábban letartóztatták és már át is szállították a törvényszék börtönébe. A letartóztatásra a „*Dem*” című pártlapban megjelent *Radics* cikke adott okot. A cikkben *Radics* a Magyarországtól való teljes elszakadás mellett, izgatott. A lapnak illető számát elköszötte a hatóság.

— A kémkedéssel vádolt gyáros. *Budapesti* tudósítónk jelenti: A kémkedés gyanúja miatt

Párisban letartóztatott *Krumholz* Ágoston gyáros budapesti asbást padló készítő gyárának ma volt a törvényszéki átruházása a budapesti kereskedelmi és váltó törvényszék céghivatalában. A letartóztatott gyáros cégét a szabadsalonnal együtt *Schönfeld* Gábor földbirtokos és *Balla* Rudolf nagyiparos vették át. A hivatalos bírósági aktusnál *Krumholz* nevében *Gonda* Jenő dr., az új tulajdonosok megbízásából pedig *Bleyer* Vilmos dr. ügyvédek intésték el az átruházást. Az új tulajdonosok a kémkedéssel gyansított gyáros gyárát továbbra is üzemben tartják.

— Házasság. *Sövényházi* *Hosszu* Nándor dr. budapesti ügyvéd ma tartotta esküvőjét *Jakabffy* Margit kisaszonnyal, ösv. *Jakabffy* Lászlóné urnó leányával. A nagy díszszel megtartott esketési ünnepen násznagyok voltak: a menyasszony részéről *Jakabffy* Géza, a vőlegény részéről *Szurmay* Sándor m. kir. vezérkari ezredes. Násznagy-asszonyok: a menyasszony részéről ösv. *Jakabffy* Zoltánné, a vőlegény részéről *Szurmay* Sándorné. Koszorús párok: *Jakabffy* Iván — *Eleméry* Marika, *Jakabffy* Gyula — *Daniel* Camilla, *Jakabffy* Tódor — *Szathmáry* Király Andi, *Daniel* Péter — *Lokács* Marika. Az esküvőn megjelentek sorában voltak még. *Lukácsy* Lajos és neje, dr. *Kralitz* Lajos és neje. *Lukács* Gyula és neje, ösv. *Jakabffy* Zoltánné, *Prichradny* Elek m. kir. honv. huszárszázados, *Jakabffy* Zoltán, *Jakabffy* Rudolf, ifj. *Lokács* Gyula.

— Eltűnt kereskedő. *Temesvárról* jelentik: A temesvári kereskedelmi életnek ismét szenzációja van. Egy mindenki által tisztelt és becsült kereskedő, aki mindig a tisztesség útján haladt, napokkal ezelőtt eltűnt *Temesvárról*, mert kötelezettségeinek nem tudott eleget tenni. *Rosenbaum* Mórnak a józsefvárosi *Bonnáz* utca 19. szám alatti saját házában volt évek óta virágzó gyapjúkereskedése. A még java-korban lévő kereskedőt mindenki tisztességes, becsületes embernek ismerte. *Rosenbaum* rá is szolgált erre a közbecsülésre, mert mindig lelkiismeretesen és pontosan rendezte kötelezettségeit. A múlt évi válságos gazdasági viszonyok, a gyapjúüzlet pangása és néhány elhibázott spekuláció alapjaiban ingatták meg *Rosenbaum* üzletét és őt magát a tönk szélére sodorták. *Rosenbaum* úgy igyekezett magán segíteni, hogy kölcsönöket vett föl. Kezdetben csak keveset, később azonban, hogy vagyoni bukását leplezhesse, mindinkább több és több hitelt vett igénybe és mikor látta, hogy ezzel sem segíthet magán — megszökött. Beszéli hogy hátrahagyott adósságai meghaladják a negyed millió koronát. Legnagyobb részét a fővárosi pénzintézetek vannak érdeelve, de érdekelve van a temesvári pénzpiac is. *Rosenbaum* Mór már e hó 11-én távozott el hazulról és azóta nyomtalanul eltűnt. Tartózkodási helyét eddig nem tudták kipuhatolni. Feleségét és négy leánygyermekét a legnagyobb kétségbeesésben hagyta vissza. A megszökött kereskedő ellen, csak a Józsefvárosi Takarékpénztár tett ügyésze, *Kisfaludy* Kálmán utján bünvádi följelentést és kérte vagyonára a bünygyi zárlat elrendelését.

— Pénzüntézetli közgyűlések. Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság vasárnap, február 23-án délelőtt tíz órakor tartja rendez évi közgyűlését. — Ugyancsak vasárnap délelőtt tartja ez évi rendez közgyűlését a *Victoria* takarékek és hitelintézet részvénytársaság is.

— Az aradi Gutenberg-dalkör Kisjenőn. A kisjenői ifjúság március hó 1-én nagyobb-szabású táncmulatságot rendez, amelyet hangverseny fog megelőzni. A rendezőség a mulatságra való részvételeire meghívta az aradi Gutenberg dalkört is. A Gutenberg dalkör el is fogadta a meghívást s valamennyi tagjával részt vesz a mulatságon. A hangverseny műsora

a következő: 1. Dalár-induló, *Zigler* Bélától. 2. Párisi ifjuság. 3. A viharban. *Dürner*től. 4. Csaplár, bordal. 5. *Javithalatlán*. Bohózat 1 felvonásban. Személyek: Kende Emil jogász — *Reismann* Samu (Arad), *Dávid* hordár — *Madarász* Flóris (Arad). 6. Szabadságdal, *Kiss* Károlytól. Zenét szerette *Pogatschnigg* Guidó. (A Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Szakegyesülete által kiírt pályázaton 100 koronát nyert pályamű) 7. Popitánt. 8. Lillomszál, népdal. 9. Marsallaise, munkásdal.

— Vörös kardpárbaj. *Debrecenből* jelentik: A debreceni tornacsarnok tegnap délután vörös kardpárbajnak volt színhelye. Két fiatalember, *Luchs* Dezső az osztrák-magyarbank tisztviselője és *Lőrincz* Jenő adóhivatali tiszt állottak szemben egymással. A párviadatra kávéházi összeszólalkozás adott okot. *Luchs* segédei *Weisz* Gyula kataszteri hivatalnok és *Pintér* Ferenc banktisztviselő, *Lőrincz* segédei pedig *Seitz* Márton ügyvédjelölt és *Lőwinger* Dezső gyógyszerész voltak. A segédek rövid tanácskozás után szigorú feltételek mellett állapították meg a párviadalt. Az első összecsapásnál sebesülés nem történt. A másodiknál *Lőrincz* Jenő kardjával *Luchs* Dezső jobb vállát vágta le azonfelül az arcán is mély sebet ejtett. A párbajt erre beszüntették. A jelenvolt orvosok dr. *Brunner* Lajos és *Strellinger* Győző dr. azonnal hozzáláttak a megsebesült *Luchs* Dezső sebeinek bekötéséhez. A szerencsétlen banktisztviselő óriási vért vesztett, úgy, hogy elájult. A párbaj színhelyén adott első segély után *Luchs*ot lakására szállították s ott ápolják.

— Az aludtfejes ember. Van Aradon egy szép, öszszakállu bácsi, aki tejetárul. Elmegy kocsijával a falukba, összeszedi a tejet és hordja a városban házról-házra. Nem aféle hamisított, rossz tej ez, hanem kitűnő, ízletes, tápláló. Szeretik is mindenféle az öszszakállu bácsit és az ő révén sok tej kerül az aradi házakhoz. Van egy kiváló, nagyon kedvelt színészünk, aki szintén megkedvelte az öreg bácsit, hordatta is sok ideig a tejet a lakásához. Természetes, hogy tekintettel a mai válságos pénzpiacra, adós maradt a tej árával. Az öreg bácsi legnagyobb keserősége az, hogy a tejpénzt nem tudja „bevasalni”. Minden elsején feltöltögy az öreg a színházba. Most van a fizetés napja — gondolja — hátha pénzhez jutok. És, mivel az öreg kilestejó előre, hogy melyik folyosón mennek a színészek pénzért, — hát leül minden elsején délben az igazgató szobája előtt a folyosó lépcsőjére és vár, vár türelmesen. Az öreg ugyanis úgy számít, hogy majd mikor a „tejes” színész kijön az igazgató szobájából a pénzzel — nyakon csipi és pénzt kér tőle. Igen ám, de, amint leül a lépcsőfokra az öreg, nyomban elfogja az álmoság és elalszik szép lassan. Minden elsején feljön pontosan és elalszik pontosan. A színészek már tudják e kitűnő szokását és kollegájuk kedvéért lábujjhegyen osonnak el az igazgató szobájából, hogy valahogy fel ne költsek. Mire az öreg felébred, — egy falat szineszt és egy fillér pénzt se talál. Thália humora el is nevezte a jó öreg bácsit eme nevezetes szokásáért: Aludtfejes bácsinak.

— A népkönyvházban a védasszonyi tiszteletében dr. *Hudetz* Ferencné, *Neuman* Alfrédné és dr. *Vajda* Istvánné urnók látják el.

— Új faipari vállalat. Az aradi törvényszék cégjegyzékébe a napokban új faipari vállalatot jegyezték be. A vállalat cége: *Lezsnyeki faipari vállalat*, s a tulajdonosai: *Kotsander* Ignác és *Vass* József ujaradi fakereskedők.

— A városliget új bérloje. Az aradi Lövészegyesület legutóbb tartott választmányi ülésén *Lukács* Fülöp Lászlónak, a „Motor” kávéház-rokonoszenve tulajdonosának adta bérbe három évre a városligeti vendéglőt. Mondanunk sem kell, hogy a Lövészegyesület igazán helyesen cselekedett, amikor egy ilyen talpraesett üzletembernek adta bérbe a városligeti vendéglőt, aki egészszéges üzleti szellemével bizonyára oda fog hatni, hogy jó konyhával, kitűnő itallalval, olcsó árúval, figyelmes és körültekintő ki-

szolgálat által a közönség rokonszenvét megnyerje, mely által biztosítva van a liget sorsa, vagyis nem lesz a jövőben Arad e legkellemebb üdülő helye — mostoha gyerek.

— Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület által rendezendő tenyészbika és üszovásár iránt, amely *február 27-én, vagyis csütörtökön*, Aradon a honvédhuszár laktanya mögötti barakistállóknál lesz megtartva, napról napra nagyobb érdeklődés mutatkozik a gazdaközönség körében, úgy hogy a vásár az eddiginél jóval nagyobb arányúnak ígérkezik. Be lett jelentve a vásárra 153 darab simentháli és 8 darab magyar fajta, vagyis összesen 161 darab tenyészbika és 20 darab simentháli üsző. Mint vevők az állam részéről jelen lesznek az aradi, temesvári és szegedi állattenyésztési kerületi felügyelők, akik a körzetükbe tartozó községek szükségletét lehetőleg ezen a bikavásáron fogják beszerezni.

— **Kutya sport.** Az utóbbi időben a kutya sport annyira virágzásnak indult, hogy ma már nem ritkaság, hogy külföldön jó áron eladnak egy egy nevelt kutyát. Ennek oka az, hogy a kutyák táplálékát kellőleg tudják már előállítani. Azon már régen tudjuk, hogy a kutyákat hulladékkal és egyéb mez nem felelő anyagokkal nem lehet táplálni, hanem általában Fattinger ismert husrostos — kutyaeledelét — használják. Ez mindazon tápanyagokat tartalmazza, amelyek a muszkulatura és a csontok megerősítésére szolgálnak, amellyel igen könnyen emészthető, gazdaságos és a kutyának a külső jó kinézetét biztosítja. Aki ezen kutya tápszer előnyeit ismerni akarja az képe a következő füzet két: „Die vernünftige Ernährung der Hunde“, amely a kutya neveléséről egyáltalán hasznos tudnivalókat tartalmaz. Bármelyik ingyen és bérmentve küldi a füzetkét: „Fattinger's Patent — Hunde kuchen, — und Geflügelfutter Fabrik“ Wierer Neustadt.

— **Országos nemzeti zarándoklat Lourdesbe.** *Prohászka* Ottokár dr. székesfehérvári püspök ur ő méltósága védnöke és főt. *Gieswein* Sándor dr. apát kanonok, orsz. képviselő, a Szt. István társulat alelnöke, lelkivezetése mellett, március hó 16-án országos jellegű zarándoklat indul Lourdesbe, azon célból, hogy Szűz Maria megjelenésének 50. éves jubileuma alkalmából rendezendő ünnepségeken, mi magyarok is részt vehessék. A zarándoklat külön vonata Velence, Milano, Genua és Marseilleben pihenés céljából 1—1 napig tartózkodik, visszajövet pedig Rómába mennek a zarándokok, hogy ő szent-ségének aranyjubiléuma alkalmából hódolatukat kifejezzék. Részletes programok főt. *Fehér* Ferenc plebános urnál, Ebed (Esztergom m.), főt. *Benyács* István plebános urnál Csasza (Trencsén m.), valamint a Magyar Utazási Vállalat r. t. irodájában, Budapest, IV. Eskü-ut 3. sz. alatt kaphatók. 731

— **Megbízható gyógykezelés.** Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik étvágyhiányban, felfúvásban, gyomorgöröskben és rendetlen székelésben szenvednek, a „Moll-féle seidlitz-por“ használata által rövid idő múlva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 2 korona. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **Rumcompositio** 1 literhez 20 kr. *Lilior* aroma 1 literhez 30 kr. Vojtek és Weisznál. 191

TORVÉNYKEZÉS.

§ **Megsemmisített közgyűlési határozat.** Az aradi vendégiosok szikvizgyára részvénytársaság ez év február harmadikán tartott közgyűlésében a 8692 korona 95 fillért kitevő tavalyi nyereség felosztására nézve úgy határozott, hogy ezen összegből a tartalékalap gyarapítására, továbbá az igazgatóság és a felügyelő bizottság jutalékára 5692 korona 91 fillért levonásba helyez, a megmaradó 3000 koronát

pedig a részvényesek között osztja fel. E határozatot a közgyűlés jóváhagyás végett felterjesztette az aradi kir. törvényszék, mint kereskedelmi bírósághoz. *Heller* Mór kir. törvényszéki bíró a határozatot ma végzésileg megsemmisítette, mert a közgyűlés nem alapszabályszerűleg járt el a nyereség felosztásánál. Az alapszabályoknak megfelelőleg ugyanis a részvényesek között 2741 korona 19 fillérnek kell felosztásra kerülni, a tartalékalapra és jutalékokra pedig csak 2951 korona 70 fillér fordítható. A törvényszék egyúttal utasította a részvénytársaság igazgatóját, hogy *újabb rendkívüli közgyűlést hívjon össze* és az alapszabályok értelmében tegyen javaslatot a nyereség felosztására nézve.

§ **A lilomtipró büne.** A lilomtipró *Sztojka* György csak az elmúlt héten kapott három évi fegyházat azon becstelenségetért, amelyet egy fejletlen kilenc éves aradi kis leányan követett el és ma újból dolgot adott az aradi kir. törvényszéknek. A szállott ember még 1906. április harmadikán Taucon, mint telefonszerelő lépett fel és egy ház udvaráról ellopott egy ott álló biciklit, felkapott rá és elhajtott. Mivel azonban az utat nem ismerte, betévedt az erdőbe, ahonnan nem tudott kijutni. Szerencséjére találkozott egy nyolcvan éves öreg emberrel, akinek segítségével azután megtalálta a rengetegből kivezető utat. De ez volt egyúttal szerencsétlensége is, mert a kárvallott kerékpártulajdonos az öreg ember leírása nyomán felismerte azt az egyént, aki hozzá telefonszerelés ürügye alatt lopódzott be és feljelentette. A kir. törvényszék ma *Köller* János kir. ítélőtáblai bíró elnöke alatt foglalkozott az ügygel és súlyosbíró körülménynek tekintve a vádlott büntetett előéletét, *Pogonyi* Nándor kir. alügyész vádbeszéde után Satojkát lopás büntette miatt *két évi fegyházra* ítélte.

§ **Derűs tárgyalás.** Iy című tegnapi cikkünk helyreigazításaként közöljük, hogy *Balogh* Ferencet az aradi törvényszék nem köröztette, hanem csak Szegedről megidézte a tegnapi tárgyalásra. Az idezést tévesen kézbesítette a szegedi rendőrség egy hasonló nevű szegedi lakossegédnek, aki nem lett elővezetve s nem ült az aradi ügyesség fogházában, hanem a tárgyalás napján vasuton érkezett Szegedről.

§ **A mu'atság vége.** Jó kedvében volt egy szép őszi éjjele *Hadi* József ágyai legény és hangos muzsikaszóval kísértette magát a falun végig. A községi rendőr figyelmeztette, hogy ne zavarja az alvók nyugalmát, egyszersmind odaszólt a háromtagú cigánybanda primásának, *Patkány* Sándornak:

— Te pedig, Patkány, tedd a hónod alá azt a szerszámot és takarodj haza.

A megszeppent cigányok már már engedelmeskedtek a felsőbb hatalom parancsának és beszüntetve a hegedülést, távoznai készültek.

A pütyökös legény azonban dühbe gurult: — Micsoda? Talán te fizeted azt a cigányt, hogy egy parancsolgatsz neki? Itt én dirligálok.

— Itt maradtok, huzzátok, főrmedt a bandára, amely most bátorságot kapva visszasettenkedett és működésbe fogott. A rendőr erre karhatalomhoz folyamodott, de ő huzta a rövi debbet, mert az erős legény alaposan megtépázta.

Hatóság elleni erőszak vétségével vádolva került ma *Hadi* József az aradi kir. törvényszék elé. A legény részvégyével védekezett, a

melyet a bíróság enyhítő körülménynek vett és *Pogonyi* Nándor kir. alügyész vádbeszéde után *Hadi* Józsefet *két napi fegyházra* ítélte.

Tatárjárás.

A Tatárjárás című operett ma este a Vigaszínházban nagy sikert aratott. Bizonyos azonban, hogy a francia pikantériákat ez a tatárjárás nem fogja kipusztítani.

Uj könyvek.

A pápai gróf és egyéb történetek. Ez a címe Zöldi Márton legújabb novellakötetének, mely díszes kiállításban harminc ebeszelést tartalmaz. Zöldi Márton az utolsó években nemcsak itthon, de a külföldön, főleg Németországban, a legolvasottabb írók sorában áll. És méltán. A humor, melynek apadását a kritikusok oly elégikusan panaszozzák, Zöldi Márton elbeszéléseiben öserővel, üdítően bugyog. És milyen színes, tarka, eleven képet mutat a most megjelent harminc novella. A szerző szívesen időzik kedvelt helyén, az alföldi rónán, melynek édes alakjai, csikósok, gulyások, kanászok, biztos, erős, reális rajzban lépnek elénk. Minden szavuk, tettük, gondolatuk meleg érdeklődést ébreszt az olvasóban, olyan érdeket, minőt csak művészbem keze tud ébreszteni, ki mély intuitással, éles szemmel, az eleven embert festi. Az alföldi rónáról Zöldi Márton elvezeti az olvasót a tudós laboratóriumába, a börtön sötétjébe, a főváros nyüzsgő zajába, főúri kastélyba, a füstös kávéházakba, s eleven fantáziája mindenütt újabb és újabb, érdekes, izgalmas mesét kohol, hogy annak keretében jellemzően elénk állítsa a társadalom fejlődő és kialakult típusait. Zöldi Márton legújabb novella-kötetét jó lélekkel ajánljuk az irodalmi gyönyört, a szórakozást, az elmélyedést áhító közönségnek. A könyv Győző Andor (Budapest, Váci-körút 40. sz.) kiadásában jelent meg. Ára: 3 korona.

Március 15. *Pásztor* József ilyen című egyfelvonásos alkalmi színjátékának most jelent meg a harmadik kiadása. A hazafias munka rövid idő alatt nagy népszerűsége tett szert, költői módon fejezi ki március tizenötödikének ünnepi hangulatát, a szabadságharc emlékének fellángolását az öregedő szívben s az ifjuság tiszta lelkesedését a szabadság gondolataért. — Iskolának, ifjusági, önképző és társasköröknek különösen alkalmas, hogy lendületesebben ünnepelhessek meg március 15-ét. — A színdarabban mindössze három szereplő van, disztet sem kell hozzá, így könnyen előadható. — Megrendelhető a szerzőnél (Budapest, I., Kemény-u 8.) Ára postai küldéssel 90 fillér.

— **A magyar Kereskedő könyve.** A Schak Béla dr. szerkesztette képes kereskedelmi enciklopédiának most jelent meg a második kötete: A kereskedelmi üzletvitel. Mig az első kötet Kereskedelmi alapismeretek gyűjtőcím alatt tulnyomólag a teoretikus tudnivalókkal foglalkozott, addig ebben a második kötetben már a szoroson vett gyakorlati ismeretanyag sokféleségeivel találkozunk. Csupa konkrét ismeret, csupa olyan tudnivaló, melyre a gyakorlati kereskedőnek uton-utfélen szüksége van. Az anyag összeállítása, csoportosítása a szerkesztő modern szemét, az egyes fejezetek a dolgozó-társak kipróbált tudását bizonyítják. Bánfi Oszkár az üzlet szervezéséről és megindításáról s a kereskedelmi propagandáról, Kreutzer Lipót dr. a főnökről és alkalmazottairól, Koltai Virgil dr. a magyar kereskedelmi nyelvről és stílusról, Eckert János a szépirásról, Kozma Bernát a gyorsírásról, Szabó Imre a gépirásról, Harmat Mór és Kreutzer Lipót dr. a kereskedelmi levelezésről, Havas Miksa a kereskedelmi számtanról, Mittelmann Nándor a mértékekről és pénzekről, valamint a könyvvitelről. Kárpáti Béla az irodalmi munkálatakról, Henney Vilmos pedig a postáról távir-daról és telegiáfról írt a modern szükséglet színvonalán álló dolgozatot ebbe a kötetbe. A kiváló izlés-sel kiállított, gazdagon illusztrált kötet a Révai Testvérek r. t. kiadása: ára füzve 16 korona, diszkötésben 20 korona. B - s.

Divatos
füzők és különlegességek

ugy készen, mint
méret után a leg-
jobbak készülnek

Pilcz Irma
füzőkészítőnő
ARAD, Deák Ferenc-utca 2. szám.

A vidéken lakó hölgyek kérjenek mértékveteli utasítást.

Gyengeséget,

akár szervezeti fejletlenségéből, akár betegségéből származnék, gyorsan elhárít a SCOTT-féle Emulsió, melyet tökéletes táp-gyógyszernek lehet nevezni, mert rendkívül hatásos az ereje, s emellett ízletes és könnyen emészthető.

A legmakacsabb beteg is gyorsan hozzászokik a 5901

SCOTT-féle EMULSIÓ

hoz, mely a leggyengébb gyomornak sem okoz nehézségeket.

Egy eredeti füveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható a gyógytárakban.

Az emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kerjük figyelembe venni.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

= Feloszló fogyasztási szövetkezetek. Az utóbbi időben a vármegyének három-négy fogyasztási szövetkezte jutott működéséek végéhez. Legújabbán a nagyobbaknak egyike, a *szekudvari fogyasztási szövetkezet* készül erre és hirdeti üzletének eladását.

Gabonázleti hetiszemle.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 22.

Mint hogy az időjárás ma már inkább tavaszas jellegű, mint ilyen itéljük meg s megállapítjuk, hogy az őszi vetésekre üdvös hatással van.

A gabonázásdén, azt lehet mondani, a lefolyt héten lépést tartottak az időjárással, amelyen fokozatosan enyhült az idő, lanyhultak az árák s különösen az őszi búza ha áridő árfo lyama esett a legjobban. Azonban a hanyatlás valamennyi gabonacikk árában kifejezésre jutott s a hét a lanyhaság jegyében zárult.

Budapesti áru- és értéktézés.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 22.

Amerika $\frac{3}{4}$ -el magasabb. Kínálat, vételkedv mérsékelt, 10—15 fillérrel olcsóbb árák.

Az árák 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	5 órai zárlat
Búza ápriliára	11.53—11.54	11.50—11.51
Búza októberre	9.98—9.99	9.82—9.83
Zab ápriliára	7.68—7.69	7.65—7.66
Rozs ápriliára	10.20—10.21	10.24—10.25
Tengeri májusra	6.58—6.59	6.54—6.55

Zárul 5 órakor.

Osztrák hitelrészvény	641.—
Magyar hitelrészvény	775.50

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Február 22. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül súlyban — fillérig; közép páronként 300—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; Matal nehéz páronként 320 kilogrammon felül súlyban 118—120 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban 120—121 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 120—122 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül súlyban — fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig.

Sertéslétszám: Február hó 19 napján volt készlet 21,156 darab, február 20. napján felhajtott 318 darab, február 20. napján elszállított 313 darab, február 21. napjára maradt készletben 21,161 darab.

A hírtől sertés fiú iránzata: Csendes.

Uj műsor. Válogatott ujdonságok.

Farmann kormányozható léghajója.

Uránia színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadságtér mellett.)

Műsor 1908. február hó 23-án:

1. Modern kalap. Kacagtató. — 2. Sherlock Holmes. Irdekesítő. — 3. Az éhség áldozata. Dráma. — 4. Ellopott pecsenye. Kacagtató. — 5. Atyai érzés. Hétkép. — 6. Húsvág utja. Mulatságos. — 7. Birkozó. Kacagtató. — 8. Farmann kormányozható léghajója.

Előadások délután 2 órától kezdve minden órában.

Minden előadás alatt katonazené játszik. — Csakrészlet.

Előkészületben: *Széna és Gló.*

Nemzeti Színház.

Vasárnap, 1908. évi február hó 23-án:

Bérlétszűnet. Bérlétszűnet.

Déltűn 3 $\frac{1}{2}$ órakor, fél helyárákkal:

A szentivánéji álom.

Énekes tündérrege 5 felvonásban. Irta: Shakespeare Fordította: Arany János. Zenéjét szerette: Mendelssohn.

SZEMÉLYEK:

Theseus	Hunyady J.	Orrondi	Faludy K.
Egeus	Eöry Lajos.	Osztvér	Szathmáry
Lysander	Delli Lajos.	Hyppolita	Szilágyi B.
Demetrius	Keszler E.	Hermia	H. Novák I.
Vazkor	Várnay J.	Heléna	K. Kápolnai
Gyalu	Kulcsár L.	Oberon	H. Körössi J.
Zuboly	Leövey Leo.	Titania	Zalay Margit
Dudás	Horti Sándor	Puck	H. Harmath

Kezdete déltűn 3 és fél órakor.

Este 7 $\frac{1}{2}$ órakor, rondes helyárákkal:

B) bérlét. B) bérlét.

Bákirálynő.

Operette 2 felvonásban. Irta: Seymour Hicks és Cosmo Hamilton Verseit írta: Chas H. Faylor. Zenéjét szerettek: Herbert E. Haines és Evelyn Baker. Fordította: Heltay Jenő.

SZEMÉLYEK:

A herceg	Faludy K.	Angela	Kállay Jolán.
Az anyja	Szilágyi B.	Catherham	Laszy Etel.
John Crystal	Várnay Jenő.	Duendrey	Leövey Leo.
Lady Crystal	Benkőné.	Rousphol	Ladislav J.
Sophia	Kun Irén.	Monpellierere	Eöry Lajos.
Honoris	Zalay Margit.	Gibson	Szathmári A.

Kezdete este 7 és fél órakor.

NYILTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonoknak, jóbarátoknak és ismerősöknek, kik megboldogult néhai

Szász Dénes

felejtethetlen jó férj, apa és rokon végtisztességén részvenni s ezáltal mély fájdalomkat enyhí eol szívesek voltak, ezúton is fogadják leghálásabb köszönetünket.

Arad, 1908. febr. 22-én.

1053

A gyászoló család.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK

heti kimutatása.

Hivatalos helyiség Szabadság-tér 7. sz. l. em.

Telefon 294. sz. Telefon 294. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—1 óráig.

Vidéki megkeresésekre — azoknak, a kik a körnek nem tagjai — csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk.

1908. február hó 22.

Keresünk:

Aradra: Vaskereskedésbe 2 tanoncot.

Vidékre: 5 fűszer és csemege, 2 vegyes, 3 rőfös és rövid, 2 divat és rövid, 1 rőfös és vegyes és 1 borszakmabeli magyar, román és részben német, szerb és tót nyelvismerettel bíró segédet, több tanoncot.

Ajánlunk:

1 irodai gyakornokot, 2 pénztárosnőt, 1 raktárnokot, 8 fűszer és csemege, 1 vas, 3 vas és fűszer, 4 fűszer és rövid, 2 kézmű és divat, 2 rőfös, fűszer és vegyes, 8 divatszakkmabeli segédet és 1 női vagy férfi divatáru üzletbe tanoncot.

Az elhelyezés teljesen díjtalan; az Aradi Kereskedők Köre tagjai előnyben részesülnek.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA

Klein Sándor, **Keppich Zsigmond,**

A kölcsönkönyvtár új pótjegyzékei

melyek az elmúlt év összes ujdonságait tartalmazzák,

megjelentek és ingyen

kaphatók!

A következő

ujdonságok érkeztek

KERPEL IZSÓ

80,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Notari: Az „amolyan“ nők, Gömöri: Az élet halottja, Wedekind: Tavasz ébredése, Gavault: Josette k. a., Balsac: A házasság élettana, Radó: Nősülő férfiak, Szántó: Az élet tövisei, Mirtus, Croker: Női diploma a. Nagy E.: A Gödhy-ék, Aposol a hód-ságban, Madzsar G.: Nevelőben, Alba Nevis: Bolcsányok, Pap Mariska: A rög, Rudnay: Csóor Vilma, Kraft-Ebing: Psychopátia Sexualis, Fényes L.: A társadalom és a nemi kérdés, Tábori K.: Nyomorultak, gazemberek, A bűnös Budapest, Fidibusz naptára 1908-ra, Balázsházy: A nővérek, Gloria, Molnár F.: Muzsixa, Croker: A feleség, Szemere Gy.: Magyarország Amerikában.

Németben: Lesueur D.: Die Macht der Vergangenheit, Croker: Ein verlorener Posten, Hire Jean: Königsdirne, Corrad P.: Amors Mädchenschule. Dolorosa: Tagebuch einer Erzieherin, Rittland K.: Frau Irmengards Enttäuschungen. West L.: Homosexuelle Probleme, Quirt Jean: Pariser Ausstellungserinnerungen, Wasner: Der rote Faden, Hermann Georg: Jettchen Gebert, Wiggin: Douglas Kathe: Rebekka v. Sonnenbachhof, Salburg E.: Wilhelm Friedhof, Kipling R.: Das Licht erlosch, Graben P.: Du mein Jena, Madelaine M.: Die indische Felsentaube, Lawson Th.: Freitag der 13 te, Heine Anselma: Der Wegweiser, továbbá francia és angol ujdonságok.

Kölcsöndíj havi 1 kor. 20 fill, vagy köte-tenként fizetve 8 fillér.

A könyvek ujak és tiszták!

Vidéki bérlők

is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek!

Zenekölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill, vagy füzetenként 14 fill.

D' Albon: Fleuraison, Lehár: Der Mann mit den 3 Frauen, Grosz A.: Walkover Móni, Lehár: Péter u. Paul, Zerkovitz: Gyárfás Dezső nagymamája, Fráter: 101 dal, Hivlak akkor is, ha nem jössz, Marchetti: Fascination, Hora S.: Őszi hangulat, Ságody: 5 dal Simkó: Fenyőlombok, Kerner: Csalogány sir, Fráter Lóránd: Fokete hajából, Nyil a kertünk, Pálinkás: Hallgató nóták, Haubner: Akáclocok.

A zenemű kölcsöntár 5-ik pótjegyzéke is megjelent és ingyen kapható.

KERPEL IZSÓ,

könyv-, zenemű és papírkereskedése Aradon.

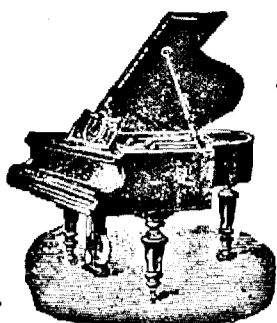
Telefon 880. sz.

Faix Jacques

zongoraterme és készítési műterme

Aradon,

Satthyány-utca 35.

Raktáron tartja: Ibach, Dörr, Lyra, Oeser, Wirth, Rössler elsőrendű gyárosok kitűnő készítményeit,

valamint

saját gyártmányu zongoráit

Nagy raktár új Grammophonokból. — Új zongorák 300 frttól 850 frtig.

Javitások, hangolások, ugyszintén havi kölcsön-zongorák jutányos árak mellett.

Elsőrendű

darabos-zsilvölgyi,
darabos-porosz,
darabos-angol

takaréktűzhely és kályha

Salon-köszén,

porosz-sziléziai darabos,

porosz-sziléziai dió

Pirszen (Koksz)

száraz, jól kiégetett bük

Vasaló-faszén,

lupényi, pécsi és osztrai

Kovács-köszén,

Magas hőfoku hazai

Tüzelő-köszén

legolesőbb árszámítás mellett, miniszteri és főkapitányi rendelet szerint előirt plombázott s pontosan mért 50 kilós zsákokban házhoz szállítva

Kneffel Károly és Fia

Szénosztálya

21

Anárassy-tér 14. sz.

TELEFON: 139.

Uj!

Uj!

Folyékony

Eisen-Somatose

(Somatose jéggel, organikus csomagolásban.)

III

Különösen

sápkorosoknak

orvosilag ajánlva.

Kitűnő étvágygerjesztő és idegerősítő.

Minden gyógytárban és drogueriában kapható

A legjobb kutya eledel

volt és lesz a

Fattinger-féle kutya eledel,

amely az ilyen eledelök között a legjobban van összeállítva és legtöbb tápért tartalmaz. 50 kg. 23 kor., 5 kg. postacsomag bérmentve 3:20 kor.

Fattinger-féle Puppy-Bisquit

fiatal kutyáknak 50 kg. 26 kor., 5 kg. postacsomag bérmentve 3:20 kor.

Prospektusokat ingyen küld:

Fattinger's Patent-Hundekuchen- u. Geflügel-futter-Fabrik Wiener-Neustadt.

Több mint 250 első díjat nyert.

5918

Fattinger-féle etető-szerek állatorvosi ellenőrzés mellett készülnek.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk

és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

5999

Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

Mindezen utánzás és utánnyomás büntetéssel jár.

Egyedül valódi csak

THIERRY BALZSAM

a söid apoca védjeggyel. fűv. vév. Régi híró, felülmulhatatlan, emésztési zavarak, köhök, katarhus, medfajas, influenza, különösen kezdődő tüdővész ellen. 12 kis vagy 6 dupla veg., vagy 1 nagy speciális üveg, arab. szárai 5 van

THIERRY GENTIFOLIA KENŐCSÉ állásánosság mint Non plus ultra minden régi bármily seb gyulladása sértés, gyúlé és dagaszt ellen, megkötályozza a vérmérgesést operációkat többnyire feleslegessé teszi. A tégely ára bérin 3 50 Székéldi készpénzért vagy utánvért

THIERRY A. GYÓGYSA PÉCS

Röhlisch-Sauerbrunn mel. H

Daktár Budapest: Török József

Ággor Leo és Gy. Lucason Vértési L-nél

Egyedül valódi, arványesen védett balzsamom vételező rendeléstől a különösen ismételendő. A büntető-törvény 23 és 25 §-ai szerint mindenki, aki nem az én gyógyszeremből eredő, tehát más mint az egyedül valódi söid apocavédjeggyel terv. védett Thierry-balzsamot rendel, vasról, különösen káros, bántóhatást okozhat. Különösen az 4000 K-g. vagy 1000 K-g. nagy üvegekben kaphatók. Ugyanaz a söid apoca mindenhol kapható, más neveket például magánosan, károsan, melyek csak a károsító készítményekhez tartoznak. Itt említem, hogy az egyedül valódi Thierry-balzsamot csak én készítem.

Főraktár Aradon: G. Példes Kelemen és Hajós Árpád utak gyógyszer-táráiban. 5911

Kerekes Pál

gép harisnya kötészete

ARAD, Kossuth-utca 66. szám.

Elfogad megrendeléseket új harisnyák megkötésére, használt harisnyákat megfelelére. Készít mindennemű férfi női és gyermekharisnyákat minden színben és erősségben. Továbbá gamasnit, alsószojnyát, keztyűt, gyermek ruhát, alsó inget és nadrágot trikót derekat, hálósapkát, térdmelegítőt stb. 531

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék.

egy régióknak bizonyult hatásos, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kősrvényél, szúrnál és megkötésekél, bedőrs-olásokban hasznáiba.

Figyelemre méltó. Bizony hamisítványok miatt bevásárlásakor óvatosnak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekbe: K-80, K.1.40 és K.2.-és üvegekben minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerára az „Arany országhoz”, Prágában, Hírnökök útján 5 nap. Minden nap szétrőlés.

421

VÁROSI ES MEGYEI TELEFON.

A látogatott

Motor-kávéház

a motorállomás tözsomszédóságában, a Wanitsek-féle házban.

Fővárosi és összes aradi lapok.

Naponta kitűnő tejes kávé. Kitűnő likőrökben nagy választék.

Hézag és meleg hátfő. — Hosszra nyitva.

Ma Erdélyi Tóni és fia senekara játszik.

A t. közönség szives támogatását kéri tisztelettel

Lukács Fülöp László

kávés.

10

Benoid-gáz a legolcsóbb világítás

kastélyok villák, uradalmak, szanatoriumok, kórházak, hotelek, vendéglők, gyárak, laboratoriumok, állomások, kaszárnyák templomok, iskolák, közösek és kis városok részére

50 normálgyertyafényű láng óránként csak 1-6 fillérbe kerül!

Nem szétlő! Robbanás veszélye kizárva! Legegyszerűbb kezelés! Bel- és külföldi elismerő nyilatkozatok. Bel- és külföldi szabadalmak. Számos kizárólagos. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást ad:

Magyar Benoid-gáz Részvénytársaság

ARAD, Pécskaui-ut 13/14.

Telefonszám: 561.

Költségvetés ingyen, minden kötelezettség nélkül.

Telefonszám: 561.

Medgyesegyházán egy jóforgalmu, modernberendezésű vendéglő és casinói helyiségbe

kimérőt keresek.

Feltételek a helyszínen megtudhatók.

Zuckermann Izidor.

Megérkeztek a bál dívat újdonságok!

Brunner Béla
úri dívat és különlegességek üzlete
Arad, Szabadság-tér 20.
(Förrey-utca sarok, gróf Nádasdy-palota)

Ajánlja dusan felszerelt áruraktárát, hol a legszebb és legdivatósabb **ingek**, gallérok, kényesek, nyakkendők, keztyűk, zsebkendők, harisnyák, stb. újdonságok kaphatók. Nagy választék hazai és angol dívat-kalapokban. Nagy választék fa, vászon és bőr utazóbőröndökben.

Dívatújdonság francia és olasz **Illatszert különlegességekben.**
Kamerli J. pécsi keztyűgyár főraktára.

Nagy választék bál toll és gáz legyezőkben.
Legyezők gyári áron alól adtnak el.
Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.
Videki megrendelések azonnal eszközöltetnek

Feltűnő újdonság!

DÉLICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé más nem szívhat.

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

NIGRIN

legjobb

cipőtisztítószer

mely a legpompásabb fényt adja és a bőrt tartóssá teszi. **Nigrin** egészségi szempontból melegen ajánlható, mert **Nigrin** folytonos használatnál is a bőrt légmentesen el nem zárja, úgy hogy a láb kipárolgását nem akadályozza.

St. Fernolendt, csász. és kir. udvari szállító **BÉCS.**
Mindenütt kapható. 6004

Feladasi hirdetmény.

Az aradvármegyei Krokna községbeli volt urb. közös birtokosok tulajdonát képező erdő mintegy 130-37 kat. holdnyi részén levő 21,045 tömörköbméterre becsült tölgy, cser, bükk és gyertyán fakészlet írásbeli zárt ajánlatok benyújtásával egybekötött nyilvános árverés három ízben eredménytelen maradván, arra vonatkozólag megtartandó újabb árverés határ-idejéül 1908. év márczius hó 2-ának délelőtt 10 órája azzal tűzetik ki, hogy azon alkalommal az eladni szándékolt fakészlet a 91,635 kor. hivatalosan megállapított becsáron alul is eladatik az 1898. XIX. t. cz. 38. §-ában foglalt rendelkezés betartásának kikötése mellett.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

A részletes árverési feltételek Krokna község-házánál és az aradi m. kir. állami erdőhivatalnál megtekinthetők, kívánatra megküldetnek.

Az árverés napján délelőtt 9 óra 6 perczkor Almás-Alcsill állomásra érkező venni szándékozók kocsik várják.

Krokna, 1908. február hó 20-án.

Urbéres elnök.

1032

Több mint 25 év óta elismert legolcsóbb bevásárlási forrás!

Kilényi C. és Társa

dívat, kázmű, rövidaru és fehérnemű üzlete

a „kék golyóhoz“

Arad, József főherceg ut II. szám

(Karolina-utca sarkán.)

Nagyon olcsó árban árusítatnak: vásznak, dívatszövetek, blous selyem, barchetek, trikó ingek és nadrágok, sapkák, keztyűk, harisnyák, cipők, gyermek ruhák, női és férfi ingek, nyakkendők, ágyszerítők, paplanok, esőernyők, stb.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Cement

hornyolt cserép

a legjobb fedő anyag. Vizáthatlan!
Örökké tart!

**Tégla,
Cserép**

legjobb minőségben állandóan raktáron

754

Pollak Sándor

tégla, cserép és cementáru gyárában

Mikalán.

Telefon 5-15.

Városi iroda: Erzsébet-körut 37, I. sm.

FRATER és DÖMÖTÖR

okleveles mérnökök irodája

ARAD, SALACZ GYULA-UTCA 1 SZ.

Elvállalják

városok, községek, uradalmak felmérését, szabályozását, tagosítását, parcellázását, erdei és iparvasutak tracirozását, tervezését és építését.

Specialisták

vizszabályozások és vizierőművek tervezésében és létesítésében.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására adni, hogy

**épület- és műlakatos-
műhelyünket a Wesse-
selényi-utca 1. szám alá
áthelyeztük,**

ahol elvállalunk mindennemű, e szakmába vágó munkákat. Épület-vasalások, takaréktűzhelyek és sirkerítések a legjutányosabb árak mellett. — Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Tisztelettel 17

Láng és Mayer.

Élő és művirágok!

Özv. Imre Mihályné és Társa
élő- és művirág kereskedése

Arad, Forray-utca 5. sz.
(a Dréher sörfőzraktárral szembe.)

Ajánlja rendkívül nagy választékú

élő és művirág koszoruit.

Továbbá azonnal készít menyasszonyi és alkalmi csokrokat a legszébb kivitelben és a legjutányosabb árak mellett. 487

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtunk tisztelettel

Özv. Imre Mihályné és Társa.

Albert Lajos

épület és butor-asztalos

Petőfi-utca 10. szám.

Elvállal mindennemű

asztalos munkák, bolti berendezések készítését

a legszebb kivitelben a leggyorsabban és mérsékelt árak mellett.

Becsés pártfogásért esedezik,

Tisztelettel

ALBERT LAJOS.

Nem kell London. Nem kell Páris. Nem kell Bécs. Nem kell Budapest.

Aradon is lehet kapni!

A legkényesebb igényeknek is megfelelő mérték utáni

CIPŐKET

urak és hölgyek részére

SEELINGER UTÓDA

orthopéd és divat cipészetiében

ARAD, Szabadság-tér 4. szám.

Szölk különös figyelmébe ajánlom **orthopéd-
gyógycipőimet**, melyek meggátolják a láb-
fejlődést, Gyermekknél, ugyazintén felnőtteknél
negyszerű eredményeket értem el, ami számom
elismerés tanúsít. Készíték a valódi amerikai for-
májú cipőktől meg nem különböztethető tartós sző-
cipőket. B. megrendeléseiket kérve teljes tisztelettel

SEELINGER UTÓDA 841

Brecska Károly

állami cipész tanfolyam szaktanítója

POROSZ és MAGYAR KÖSZÉN

blombázott zsákokban,

ROSTÁLT BÜKK-FASZÉN

házhozhoz szállítva legolesóbban kapható

ALTMANN EDE-nél

Wesseleányi- és Kiss Ernő-utca sarkán

Telefon 46. 451 Telefon 46.

**Kellemesen hűsítő hajviz
Eau de Glace.**

A fejbőrt erősíti, a hajhullást megakadályozza, a korpa képződést megszünteti és a fejet huzamos időn át hűvösen tartja.

Egy üveg ára 2 korona.

A haj mosására és tisztán tartására a legalkalmasabb szer a

„CHAMPOING POR.”

A vele készült vízzel mosott haj fényes, ruganyos és selymes lágyaságú lesz. A haj színére nincs befolyással.

Az ideges főfájást azonnal megszünteti a

Rozsnyay-féle fejfájás elleni tablettá.

6 darab ára 1 korona.

Kapható egyedül:

Rozsnyay Máttyás

gyógyszertárban

301

Arad, Szabadság-tér.

Köhögés

Rekedtség

Elnyálkásodás

ellen páratlan jó hatású szer a

TUSINAL CZUKORKA

ára egy nagy doboznak 60 fillér

Idegesség

Vérszegénység

Soványtság

ellen elismert kitűnő hatású szer a

Dr. DURÁN-féle száraz

MALÁTA KIVONAT.

E kiváló hatású tápszer különösen hizlaló kuránál legjobban bevált. Rendkívül kellemes ízénél fogva a gyermekek is örömmel veszik be. Bevehető az **tejbe, kávéba, levesbe, theába, borba, stb.** ára egy nagy üvegnek **2 korona.**

Egyedüli főraktár: 241

HAJOS ÁRPAD gyógyszer-tárban

Arad, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben.

A legjobb

1025

fedélcserép

Politzer Jonás

cserépgyárában kapható

Magyarcsanádon (Csanád m.)

Posta, távirta és vasutállomás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására adni, hogy

épület- és butorasztalos

műhelyemet

Karolina-utca 3. szám alá

áthelyeztem és elvállalok ezen szakmába vágó mindennemű munkákat és pedig **hálószobákat, ebédlők, bolti berendezések és irodai berendezéseket** a legszebb kivitel és a legjutányosabb árak mellett.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Tisztelettel

Mádai Gyula,

épület és butorasztalos.

Ertesítés!

**Aradon, Atzél Péter-
utca sarok, a színház
főbejáratával szem-
ben, Zrinyi-utca.**

Van szerencsém értesíteni Arad és vidéke nagyrabecsült közönségét, miszerint a közelgő idény be-
áltával **raktáromat minden-
nemű bőrökkel felszereltem,**
melyből a **legszebb és legjobb**
kivitelű 581

uri és hölgy cipőket

készíték,

miért is becses rendelésüket kérem
vagyok kitűnő tisztelettel

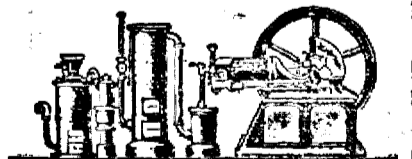
Wolf J.

uri és hölgy cipész.

Legbiztosabb és legtekélyesebb üzemelő!

Előrendő gyártmány! 5861

SZIVÓGÁZ-MOTOROK.

Antraoit kocsz, vala-
mint faszén-tűzelésre
egyaránt alkalmas!

Legolesóbb és
legsabályosabb üzem!

Legmesszebbmenő
!! SZAVATOSSÁG!!

Üzemköltség körül-
belül 1-2 fillér ára
↳↳ Ióerőnként. ↳↳

Allandóan raktáron: Nyersolaj és ben-
zin **motorok, lokombilok** és
cséplőszerelvények.

ELŐNYÖS FIZETÉSI FELTÉTELEK!

DÉNES B. motor-
specialista **BUDAPEST,**

Iroda és raktár: V., Lipót-körút 15.

Árjegyzék és költségvetés ingyen!

Tisztviselők figyelmébe.

Az O. magy. l. ált. tisztviselőegylet kolozsvári képviselősege (Kolozsvár, Ferencz-József-ut 7. sz.)

nyugdíjjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknek, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugyancsak

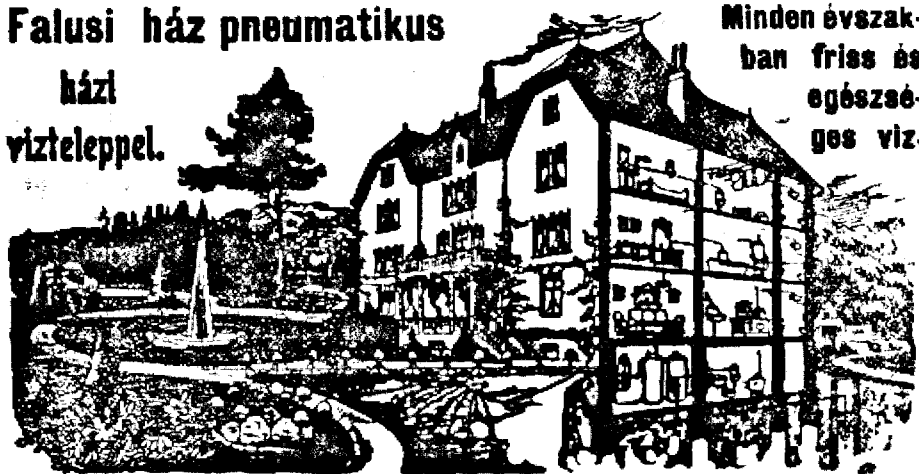
törlesztési kölcsön ügyekben

díjmentes utbaigazítással és tanácsokkal szolgál.
Válaszbélyeg csatolandó.

501

Falusi ház pneumatikus

házi
vizteleppel.

Minden évszakban friss és egészséges víz.

Vizellátási telepek nyomó levegővel

(magas víztartó nélkül) villák, falusi házak, kertek, sanatoriumok, szállodák, stb. részére.

Fürdő- és mosóberendezések, closettelepek.

Tervvel és költségvetéssel kívánatra szívesen szolgálók.
Felvételek a helyszínen.

491

Hopp Károly

műszaki irodája vizellátások, világítási és motortelepek részére

Arad, Széchenyi-utca 5. szám.

Sok millió előkelő
urhölgy használja
a világhírű

Földes-féle
Margit-Cremet,

mely zsirtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer szeplők, májfoltok, bőrtakák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár:

281

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

Telefon szám 184. **Mosóintézet átvétel!** Telefon szám 184.

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy a hosszú évek óta fenálló és teljes megelégedésre működő, legjobb hírnévnek örvendő

Bettelheim-féle mosóintézetet

Aulich Lajos-utca 2. szám átvettém és annak szakszerű kezelését személyesen fogom tovább vezetni. — Főelőnye intézetemnek, hogy a mosást és tisztítást hársilag kezel, minden vegyszer mellőzésevel, kizárólagosan kézimossással, melynek következtében a ruha nincs kitéve időelölti romlásnak.

Sok éven át szerzett tapasztalatom reméltem engedik, hogy kifogástalan munka szállításával ki fogom érdemelnem t. megrendelőim feltétlen bizalmát.

Kiváló tisztelettel

471

FISCHER LIPÓTNÉ,

a Bettelheim-féle mosóintézet utóda Aulich Lajos-utca 2. szám.

Meghívás.

Az aradi önkéntes tűzoltókar folyó évi márczius hó 8-án d. e. 11 órakor a városi tűzoltó-laktanyában

évi rendes közgyűlést

tart, a melyre a kar összes tagjai ezennel meghívotnak.

E közgyűlés tárgysorozata a következő, u. m.:

1. Az 1907. évi működésről szóló jelentés.
2. Az 1907. évi számadások feletti határozathozatal.
3. Az 1908. évi költségvetés megállapítása.
4. Az üresedésbe jött pénztárnoki állás betöltése.
5. A parancsnokság részéről esetleg teendő előterjesztések és
6. a szabályszerűen bejelentett indítványok.

Arad, 1908. február 16.

1033

A parancsnokság.

Tápértékben leggazdagabb,
Hatásában felülmulhatatlan
a Hajós-féle kellemes ízű
Csukamájolaj.

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt.

Ára egy üvegnek 2 korona.

241

Fagydaganatok elmulasztására
Fagyviszketegség biztos megszüntetésére

kitűnő hatású szer a Hajós féle

FAGYBALZSAM.

Egy üvegnek az ára 70 fillér.

Tyúkszem már nincs többé!!

Igy kiáltanak ezren meg ezren, akik a Hajós-féle

ANAGALLIN

használták. Ára egy üvegnek utasítással 70 fillér.

Fenyőillat a szobában. Ára 70 fillér.

Ibolya, Gyöngyvirág és Heliotrop szobailatok, üvegje 70 fillér.

„Never“ amerikai gummikülönlegesség, a képzelhető legjobb évszer. 6 drb. egy eredeti fémdobozban 2 kor.

Fenti szerek valódi minőségben kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Legideálisabb szer az arc és kéz bőrének ápolására az

„AZOR”

mely a legkényesebb követelményeknek is teljesen megfelel.

Orvosilag ajánlva.

Kapható a gyógyszertárakban és
gyógyáru üzletekben.

Főelárulató hely: 31

WOJTEK ÉS WEISZ

gyógyáru nagykereskedő iraknál Aradon
Kapható Hegedűs Gyula üzletében.

Egy üveg ára: 1 korona 20 fillér.

Arad legrégebb
kerékpár és varrógép
raktára
és javító-műhelye.

PFÄFF

varró-
gépek

melyek tartóssága felülmul minden eddig letező gépeket zajtalan könnyű járas, izléses kivitel.

Író angyal védjeggyel kétoldalon
játszható lemezek és
grammophonok. 71

Egyedül képviselő:

Hammer Vilmos
műszerész.

Arad, Szabadság-tér 7.
Telefon sz. 96.

Vevők és bérebevevők
semmitféle jutalékot
nem tartoznak fizetni.

Colophon István

ügynöksége

Arad, Kölcsey-utca 3.,
vagy a városi kávéház.

Eszközül szállodák, vendéglők, földék, szállók, házak bér- és eladását, valamint borok és szeszes italok eladását. — Ugyszinte

amortisatiós kölcsönök

a legolcsóbb kamattal melletti kiesz- közlését előleg nélkül, ehhez csak a birtokiv és telekkönyvi kivonat kell. — Több emeletes magán- és bérház 8—10%-ot jövedelmező, olcsón és kedvező feltételek mellett eladó. — Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás. 801

ÁMOR

hygienicus mosdó pasztillát

férfiak, nők egyaránt használják.

Doboz 1 korona.

Gyógyszertárakban kapható.

Detsinyi Frigyes

Budapest, V., Marokkói-utca 2.

Fogorvosi

és

fogtechnikai műterem.

Van szerencsém a n. é. közönséget érte- stíteni, hogy Aradon, József főherceg- ut 1. sz. házban

fogorvosi és fogtechnikai

műtermet nyitottam, a hol minden a szakmába illő műtéseket pontosan és és jutányosan végzek.

Kiváló tisztelettel

VAJDA BENŐ

341 fogorvos.

A legjobb minőségű bor és csemege
fajdus gyökérzetű
szőlő-oltvány,

ugyszintén gyökeres

Riparia Portalis és Rupestris Monticola szőlővessző

minden mennyiségben kapható

WINKLER JÓZSEF

szőlővessző és szőlőoltvány termelőnél

Arad, Batthyány-utca 13. szám.

Telefon 410. szám.

511

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI

— SZÉN SAV - MŰVEK —

ujonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bár- mily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

Szén savat

a világhírű buziasfürdői szén savforrá- sokból szikvizgyártáshoz, vendéglősök- nek és egyéb ipari célokra.

Úszó nem tövesztendő mesterséges- sen előállított, kevésbé kiadó szén- savval.

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

Buziasfürdői ásvány- és gyógyvizek

1/2 és 1/4 literes üvegekben.

Sziv-, vese- és hólyagbántalmaknál utól nem ért gyógyhatás.

Elsőrendű asztali víz.

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-Buziasfürdői szén savművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziasfürdőn.

Sürgőnyosim: Muschong, Buziasfürdő. — Interurban telefon 13. sz.

Ugyan helyi képviselők kerestettek.

Oh jaj!

Megfojt ez az atkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvagyat nem ront- ják és kitűnő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.

Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR”

GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható Aradon: Berger Gyula, Földes Kelemen, Hajós Árpád, Krebsz Geza, U. Kos- suth Pal. Ring. a Jós, Rozsnyay J. örök. Hauer Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerárakban. Vojtek és Weisz droguáriaknál.
Győrökön: Masznik Dániel gyógyszerárakban.
Magy. Pécskán: Adler Gy. Lajos gyógyszerárakban.
B-Pécskán: Rókezin János gyógyszerárakban.
Simándon: Csiky Lukács gyógyszerárakban.
Székely: Fűredy Ede örök. gyógyszerárakban.

Vizvezeték-műhely megnyitása!

Van szerencsém a nagyérdemű kö- zönség b. tudomására hozni, hogy a mai kornak teljesen megfelelő vizvezeték berendező-műhelyt nyitottam, hol mindennemű csatornázást, vízvezeték, fűrdőszobát, angol kiozetteket, vízfűtés, aco- telin és Benzoid-felszerelést és vezetéseket minden fajtájú szivattyúkat, hőmérő- és szivattyú javítását és készítését el- vállalom.

20 évi tapasztalataim, valamint 11 évi aradi működésem biztositékot nyújt tiszteit rendelőimnek arra, hogy az elvál- lalt munkát szakaszriuen, pontosan és lelkiismeretesen, a lehető legolcsóbban eszközölöm.

Ugyane szakba vágó munkák jó kar- ban tartását általányban elfogadom.

A n. é. közönség b. „árstogását kéri,

kiváló tisztelettel

Mókos Márton

szereelő-mester

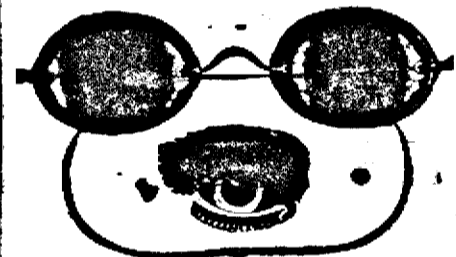
Petőfi-utca 4. sz.

Elsőrendű látszerész üzlet.

DICK-SAMU

írás és látzerész

Arad, Andrassy-tér és Weitzer János-utca sarkán

Had és javít mindennemű órákat két évi jótállás mellett a legolcsóbb árákon. Raktáron tart mindennemű színház látszer- vekeket a legkülömbözőbb kiállításban, leg- finomabb lorgnettek, orrcsiptetők és szem- üvegek, arany, ezüst, nickel és tokené- béka csont keretekben, legjobb üvegekkel.

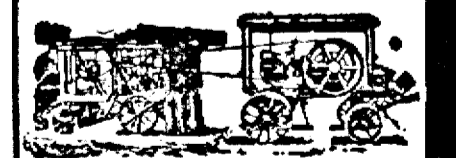
Nagy raktár sűrűségi fokmérők- ben, bor, must és szesz részére, te- vábbá mindenféle hőmérők, minden- nemű kivitelben. 311

Szemüvegek és orrcsiptetők or- vesi rendelet szerint azonnal ké- zittetnek.

Motorvevők figyelmébe!

A valódi Kállai-téle „Glória” benzinnmotorok és villanygyújtású benzinnmotorcsapilőkészletek

csakis KÁLLAI motorgyárban Budapest, VI., Nagymező-u. 43. sz. alatt sze- rezhetők be. 497

Teljes jótállás kitűnő cséplésért.

Olcsó árak 3—5 évi részletre.

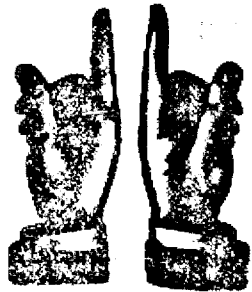
Motoraik terjesztése érdekében has- nált gézgépek cserébe vétetnek. Hir- neves „GLÓRIA” motoraik az egész országban a legkitűnőbb sikerrel működnek.

Pontos cím:

KÁLLAI motorgyár
Budapest, Nagymező utca 43.

Tessék árjegyzékot kéri.

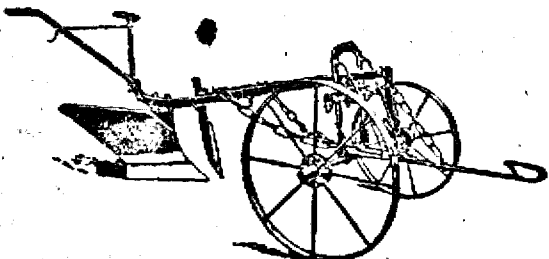
TEA SZEZON!

Legzamatosabb
TEA és RUM.

Vojtek és Weisz
drogueriájában
ARAD.

Minden gazda saját érdekében cselekszik, ha
a hírneves és csakis eredeti **Bächer-féle**
acél-ekéket

tégl-acél eketes-
teket vásárolja.

Az ekéfejek **törhetetlen acélból** készülnek, me-
lyekért **öt évi** szavatosságot vállalok.

Bächer Rudolf

kizárólagos ekegyárának bizományi raktára

Aradon, József főherceg-ut 9. sz. (Gróf Porcia-ház.)

A Melichár-féle császár és királyi szabadalmazott

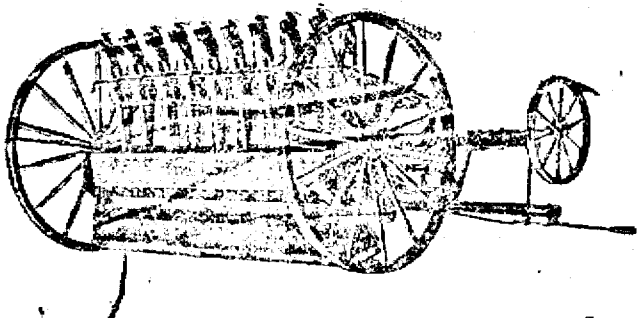
Unicum Drill' sorvetőgép

egy célszerű szerkezet, kevés vonóerő szükséglet, pontos sza-
bályozhatóság, mint tartósság tekintetében valamennyi gyártmány
közt az **első helyet** foglalja el. Erről tanuskodik azon körülmény,
hogy az utóbbi 10 évben 30 000-nél több ilyen gép adatott el.

Melichár Ferenc

csász. és kirá-
lyi szabadalma-
zott vetőgép
gyárának bizo-
mányi raktára

Aradon,
József főherceg-
ut 9. szám
(Gróf Porcia-ház.)

Nagy választék mindenféle gazdasági gépekben

Nagy választék mindenféle gazdasági gépekben.

30 napig

maradnak érvényben ezen rendkívül
mélyen leszállított

OCCASIO ÁRAK!

☛ Csak elsőrendű minőségű áruk olcsó árban! ☛

Egy vég vászon kitűnő minőség	frt. 3.15
Rumburgi vászon uri nadrágra vége	frt. 3.85, 4.45
Teljes vég királyvászon női fehérneműre, vékony szálú	frt. 5.80, 6.65
Cégem különlegessége 50 rőfös rumburgi vászon minden célra alkalmas	9.75, 11.75
Teljes vég kanavász szintartó kitűnő mi- nőség	4.90, 5.50, 6.50
Teljes vég chiffon kitűnő minőség	4.80, 5.50, 6.50
Teljes vég chiffon Seicol legfinomabb	6.85, 7.90, 8.95
Lepedővászon egy szélben varrás nélkül	6.85, 7.50
Lepedővászon gyepen fehérítve	9.50
6 személyes cérna damaszt étkező teríték, abrosz és 6 szalvéta	1.85, 2.85
12 személyes cérna damaszt étkező teríték, abrosz és 12 szalvéta	5.—, 6.35
6 személyes szebbnél-szebb cérna damaszt kávés-teríték abrosz és 6 szalvéta	1.35, 1.66, 2.85
6 darab cérna damaszt óriási törülköző	frt. 1.44
6 darab vászon pohártörő	frt. 88.—, 1.25
6 darab flanel pohártörő	kr. —48
Alkalmi vétel rouge paplan most	frt. 2.72
Selyem klott óriási paplan, vattás	frt. 3.95
Flanel takaró gyönyörű mintákban	frt. 1.25, 1.65, 2.25

Uri fehérneműekre.

5 rétü kézelő színes, vagy fehér	24 kr.
R. R. 5 rétü uri gallér, darabja	frt. —16 kr.
Tartós uri ing, sima, divates mellel	—98 kr.
D. D. Schifon uri ing, sima, redős vagy piké mellel	1.12 kr.
R. R. Schifon diszes, sima, redős vagy piké mellel	1.32 kr.
R. R. Schifon háló ing	1.13 kr.
Tirol körper uri alsó nadrág	68 krajcár.
Franzia szabású himzett, gombos uri nadrág	85 kr.
6 darab kitűnő vászon zseblendő	49, 65, 78, 95 kr.
Fegyhazi kötött uri harisnya most	12, 22, 29 kr.
Kötött gyapju uri harisnya most	35, 42, 46 kr.
Tartós uri esernyő	1 frt. 25 kr.
Mindenki vegyen nyers selyem elegáns esernyőt most	1.75.

Valamint összes raktáron lévő áruk minden
versenyt felülmuló olcsó árban.

☛ Vidéki megrendelések pontosan eszközöztetnek. ☛

Meg nem felelő áruért a pénz visszaadatik.

Reiner S. Sándor

alkalmi áruháza

☛ Szabadság-tér 15. sz. ☛

A nagy forgalom miatt mintákat nem küldhetünk.

500 koronát fizetnek annak, aki **Bartilla-** fogvizének használata mellett, üvege 70 ill. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök. **Bartilla A. Srőkősei**, (E. Winkler) **Wien**, 19/1 Sommer-gasse 1. — Kapható **Aradon** minden gyógyszerárban, különösen **Földes Kelemennél**, **Deák Ferencz-utca 11. sz.** és **Rozsnyay Mátyásnál**, Szabadság-tér. Kérjük mindenütt határozottan **Bartilla-főle** fogvizet. Hamisítványok feljelentésért díjaztatnak. 622

BUDAI KIRÁLY KESERŰVIZ
 A legrangus hashajtó! 28
 Kapható minden fűszerkereskedésben. Rendeléseknek eleget tesz az
Erzsébet-sósfürdő forrása
 Budapest—Kelenföld. Telefon 40—64.

Női bajok, aranyér, köszvény, alhasi bántalmak, ált. vérbőség, máj-bajok és túlságos elhízás ellen páratlan hatással bír otthoni használatra az **Erzsébet-só**, mely 1 kg. dobozokban kapható drogeriákban, gyógyszárakban és nagyobb fűszerkereskedésekben. Vidéki rendeléseknek pontosan az **Erzsébet-só** árát számolják.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy **888 vendéglőm** és árnyas, szép és tágas kerthelyiséggel, ugyszintén a város legkitűnőbb fedett és villanyvilágítással ellátott tekepályámat is díszesen renováltattam és azt megnyitottam.
 Izietes magyaros polgári konyha. — Tiszta saját termései boric. Első magyar részvény serfőzde udvari sör. **Pohár 10 Ullér korsó 24 Ullér.**
 A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve
 tisztelettel
Répássy Pál.

Seiler Bertalan
 paszományos és gombkötő üzlete
Arad, Weitzer János-u. 13. sz.
Zsinor, gomb, bojtok és rojtok
 állandóan raktáron tartatnak.
Gyermek ágyhálók
 bármely színben, pontosan szerint készítettnek. — szakba vágó munkák.

Hölgyek figyelmébe!
 Angol női ruhákat, kosztümöket a legdivatosabb kivitelben készít
Popovits Lila
 női divatterme
 Arad, Weitzer János-u. 2. (Minorita-palota.)
 Felvétetnek szabászati és rajzoló tanításra növendékek, vidékiek teljes ellátással is. 575

Kisebb ház
 a belváros közelében megvételre keresztek.
 árak 11000-12000

UTAZÓ kerestetik,
 ki százalék jutalékot kapna, az én ujon megnyitott gazdasági gépgyár bizományi raktáramhoz, ki az egész Magyarország és Erdélyben ismerős. Olyan ki különösen az aradi vonalon e szakmában be van vezetve később **fix fizetést** is kaphat. 989

Nagymennyiségű **maculatura** jutányos áron **eladó.**

Városi hirdetések.

2027—1908. kh.

Hirdetmény.

A magyar kir. földmivélségi miniszterium által 14500—VI.—3. szám alatt a cserebogarak irtására kiadott utmutatást a következőkben teszem közzé.

A cserebogarak irtásának legcélszerűbb módja a cserebogarak összeszedése és elpusztítása. A szedést mindjárt a bogarak első megjelenésekor kell megkezdeni, hogy elpusztítsuk azokat, még mielőtt petéiket lerakták volna. Minthogy napos időben és este felé a bogarak élénken repkednek, legjobb a cserebogarakat reggel, vagy borus időben nappal is gyűjteni, amidőn a bogarak meg vannak gémberedve, vagy halált színelve, a fákról könnyen lerázhatók. Szedéskor nagy gond fordítandó a magányosan álló, vagy az ültetvények szélén levő fákra, amelyeket e bogár fő szeret keresni.

A cserebogarak szedő munkáit legcélszerűbb az összegyűjtött bogarak mennyisége szerint, tehát kiló, vagy liter számra (1 kl. mintegy 1060 db. cserebogár) fizetni, mert így a szedők jobban jövedelmeznek, mivel azonban

tehát a földben élő pajorokat irtjuk, a melyek különben szintén igen kártékonyak.

A pajorok irtására legalkalmasabb idő a földtorgatás, kapálás és szántás. Kapálás és forgatáskor a felszínre kerülő pajorokat agyon kell ütni, szántáskor pedig, ha sok a pajor, érdemes azt az eke után járó olcsó napszámossal felszedetni. Itt is tanácsos a pajorszédő-munkás figyelmét némi pénzbeli jutalommal lekötöni.

A pajorokat szintén lehet értékesíteni, még pedig ha csak kis mennyiség van belőle, akkor azt baromfival etetjük meg, hogy ha pedig sok van akkor trágyának dolgozzuk föl.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatala 1908. február hó 19-én.

Sarlot,
főkapitány.

3312—1908. sz.

Hirdetmény.

Az 1908. évi január hónapban engedélyezett italmérésekről az aradi p...

Meghívás.

Arad szab. kir. város közönsége folyó 1908. évi február hó 26-án d. e. 10 órakor tisztújító közgyűlést tart, melyre a törvényhatósági bizottsági tag urakat tisztelettel meghívom.

Arad, 1908. évi február hó 19.

Varjassy Lajos,
polgármester.

2001—908. kh.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszterium 8055—908. számú rendeletére közzé teszem, hogy a canadai kormányának rendelkezése folytán a Canadába való kivándorlást a m. kir. Belügyminiszter a kivándorlásról szóló 1903. évi IV. t. c. 5. §-ában megadott felhatalmazás alapján egyelőre betiltotta.

Arad, 1908. évi február hó 5-én.

Sarlot,
főkapitány.

Arad szab. kir. város polgármesterétől.

Arad, 1908. február 23. pm.

Telefon 666. sz.

Alapított 1839. évben.

Várhol László

uri- és női cipész

Arad, Weitzer János-utca 2. sz.

(Minerita-palota a leányiskolával szemben.)

Van szerencsém a t. helybeli és vidéki közönség figyelmét felhívni 18 év óta fennálló jó hírnévnek örvendő cipész-üzletemre. A bekövetkező téli időnyre beszeresem mindennemű bőrkülönlegességeket.

Az önkéntes uraknak figyelmüket felhívom, hogy lábbelit készítek mindennemű fegyvernemhez a legjobb kivitelben előírás szerint. Az egyenruházati egyletnek több év óta szállítója vagyok.

Visszamaradt cipők előnyös árban kaphatók. Rendelések 24 óra alatt eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

Várhol László.

541

Bela Sella
legjobb gummi óvszer
6 darab 2 koronás
Földes Kelemenné,
Aradon.

Mindennemű fogfájást 5 perc
alatt szüntetik az
indiai fogcsont,

Értekezéseket teljesen ingyen ad a kiadóhivatal:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozódásnál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

Ezen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cseledek kereső vagy cseledek ajánkozó apró hirdetés 20 szóig 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 filléret és 1 koronáért kaphatók lapunk elárultó helyein.

Akinek

ismeretség híján

szasztásra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, székre, leányra, gazdatisztra, kulcsárra, venczellőre, kertészre,	kulcsárra, gazdasszonyra, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy, irodászolgára, pénzbeszedőre, házmesterre, stb.-re van szüksége.
---	--

Aki

eladni kíván

butort, szongorát, bort, gyémáncsöt, gubonát,	üzletet, műhelyt, lakást stb.; vagy
---	--

Aki

bérbéni kíván

birtokeket, házat, vadászterületet,	halászatot, telket, kocsit, lovat,
---	---

Aki

mindenféle vétel vagy bérbéni eladásból keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban ér csélt, ha az

„ARADI KÖZLÖNY”
kísérletét
rovatát használja.

Aranyat

szokat látok előttem, gyémánt azonban csak egy csillog — a régi.

Egy 24 éves

uri családból való leány vagyok. Házasság céljából szeretnék megismerkedni egy intelligens, komoly fiatal emberrel, akinek széles és előkelő női ismeretsége van, mert hajlandó volnék az illető mellett női divattermet nyitni. Lehet vidéki is és csakis teljes címmel és fényképpel ellátott leveleket veszek figyelembe. A leveleket a lap kiadóhivatalába kérem „kékszem” jelige alatt. 1052

Salac-utca 5. számú

ház eladó. Bővebbet Löwy és Polák cégnél, Karolina-u. 7. 1050

Nagyobb mennyiségű

tiszta tökmag és tökmagolaj kapható Bonczos Lajosnál, Nagy-Szalontán. 1001

Okleveles zongora tanítónő

elvállal órákat háiban és házon kívül. Damjanics-utca 1. 1044

Kiadó

Boros-Béni tér 8 sz. alatt két új bolt és két pince. 1009

Kossuth-utca 54 számú

ház jutányosan eladó. 1011

Egy jó fűszer üzlet

nagyobb mennyiségű kenyér eladással egybekötve, szép berendezéssel legforgalmasabb helyen más vállalat miatt átadó. Bővebben Oszkás Gyula, fűszer- és csemege üzlet Arad, Asztalos Sándor-utca 4. szám. 1039

Könyvtárakat felszerelünk,

kiegészítünk a legelőnyösebb feltételek mellett. Kivánatra új és antikvár könyvekről jegyzéket portómentesen küld **Ingyen I. és Fia** könyvkereskedése Arad. 201

Erzsébet kör-ut 22. számú

házban egy 6 szobás földszinti lakás megfelelő mellékhelyiségekkel folyó évi május 1-re kiadó. Bővebbet ugyanott. 882

Egy ujonnan épült

magányos uri lakház az első kerületben szabad kézből eladó, mely áll három nagy szoba, konyha, élettár, fürdőszobából, zárt folyosó, kézi és borpince, mosókonyha, szőlős kerttel könnyű feltételek mellett azonnal eladó. Bővebbet Nagykörut, áll. tan. képző intézet H. Béla háztulajdonosnál. 1020

527—908. sz.

Hirdetmény.

Az 1907. évi XIX. t.-c. 199. §-a a kerületi betegsegélyző pénztárnak vagyonszámlolását rendelvén el, az aradi kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága tisztelettel meghívja a felszámoló pénztár közgyűlési kiküldötteit 1908. március hó 1-én határozatképtelenség esetében pedig 1908. március hó 8-án d. e. 10 órakor a városháza földszinti tanácsstermében tartandó

felszámoló közgyűlésre.

1042

A közgyűlés tárgyai:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv két hitelesítőjének kijelölése.
2. Az 1907. január 1-től június 30-ig terjedő félévi zárszámadás beterjesztése.
3. A vagyonszámla beterjesztése.
4. A felügyelő-bizottság jelentése.
5. A felmentvény iránti határozathozatal.
6. Az igazgatóság indítványa a mérlegszerűen kitüntetett vagyonszámlolási tárgyában.

Kérjük a tisztelt kiküldötteket, hogy meghívóikat igazolás céljából a közgyűlésre magukkal hozni sziveskedjenek.
Arad, 1908. évi február hó 17-én.

Bak Sándor s. k.,
ügyvezető-titkár.

Cukor László s. k.,
igazgatósági elnök.

100.000 kötetes kölcsönkönyvtár

használata havonként 1 k. 20 fill. „Tolnai Világlapját” számonként 24 filléret hához szállítja Krausz Paulin könyvkereskedése Színház-épület. Telefon szám 511. 995

Egy tisztességes

magányos róm. kath. vallású nő ajánkozik magányos urhoz vagy urinőhöz gazdasszonynak. Tökély Imre-u. 4. 1043

Könyvelő

jutányosan elvállal könyvelést, könyvvitelt rövid idő alatt alaposan megtanít. Cim a kiadóhivatalban. 1018

Üzleti könyvek,

u. m.: strazzák, főkönyvek, stb. gyári raktára. Ügyvédi nyomtatványok teljes lerakata. Irodai felszerelések legelőnyösebben szerezhetők be Kerpel Izsó könyv- és papírkereskedésében, Aradon. 212

Kiadó egész emeletből álló

elegáns, kényelmes uri lakás fürdőszobával, május elsőtől, Szent László-utca 5. — Ugyanott elegánsan butorozott kényelmes utcai szoba kiadó. 1008

Eladó

egy 4 lángu ebédlő gázluszter, egy nagy dugaszológép, egy 2 kerekű földhordó kubikos taliga hozzávaló lószerszámmal és egy teljesen felszerelt méhes, minden a legjobb karban. Cim a kiadóhivatalban. 971

Műhely áthelyezés!

Kenderesy és Paladics

épület- és butor-asztalosok

Arad, Deák Ferenc-utca 33. sz.

(Holm-ház.)

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek becses tudomására adni, miszerint

üzletünket

a jelen kor igényeinek megfelelően berendeztük.

Elvállalunk épület, butor, portál, iroda és bolti berendezéseket a legdiszesebb és a legegyszerűbb kivitelben.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Tisztelettel

943 Kenderesy és Paladics.

12724—1907. tkvi sz.

Együttes

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Haás Vincenc tescheni cég, mint jelentkező, a békéscsabai takarékpénztár békéscsabai cég és Walthier Ferenc eleki lakos mint ezuttal csatlakozóknak kimondott végrehajtatóknak Winter Antal almáskamarási lakos végrehajtást szenvedett elleni 400 korona, 1091 korona 70 fillér és 514 korona 64 fillér tőke követelések és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő, Aradmegye Almáskamarás községében fekvő az almáskamarási 424. sz. telekjyben A. + 1. sor 180/a hrszám alatt felvett 73. számú ház és udvarra az árverést 800 koronában ezennel megállapított kikiáltási árral elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1908. évi május hó 27-dik napján délelőtt 11 órakor Almáskamarás községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10°/_o-át, vagyis 80 koronát készpénzben vagy az 1881-ik évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Arad, 1908. évi január hó 2 ik napján.

Aknay,

1048 dr. tiszti bír.

Telefon szám 337.

Viola virágcsarnok

Aradon, Minorita-palota.

Igen tisztelt vevőink arról lesznek értesítve, hogy

Scherhag J. utóda

virágkereskedése beszüntetve lett és

VIOLA virágcsarnok

néven tovább folytatva lesz.

Eddigi szíves pártfogásukért köszönetet mondunk és kérjük b. megrendelésükkel továbbra is megtisztelni, melyeknek pontos kiviteléért mindenkor kezeseséget vállalunk. 41

Sürgöny- vagy levélcímnek elegendő:

Viola virágcsarnok Arad.

Telefon szám 601.

Szőlőbirtokosok figyelmébe!

Nagyobb mennyiségű 2 éves, száraz, tölgy

SZŐLLŐKARÓ

2 méter hosszban olcsón eladó.

Megtekinthető raktárban.

Kivánatra árajánlattal szolgál:

Kornis Ármin

fa- és szénkereskedő 937

Arad, Atzél Péter-u. 1.

Telephon szám 590.

Panker F. Viktor

mű- és építő-lakatos

Arad, Fácán-utca 6. sz.

Készít takarék-tűzhelyeket, sir és folyosó kerítések, épület vasalások, görredőnyök, napellenzők, vas-ágyak, kertü székek, padok, asztalok tömör vasból, valamint minden szakmába vágó munkák a legolcsóbb árak mellett.

Épület szárítására vastosarak kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek. 585

Nagy választék sarkkerítés mintákból ter mézetes nagyságban. — A minták megtekinthetők a műhelytelepen.

Uj cipész-üzlet!Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy **Bathhány-utca 32. szám alatt** egy a mai kor igényeinek megfelelő **cipész-üzletet**

nyitottam, hol úgy a rendelések, mint kész munkák a legjobb minőségű anyagból, a legdivatosabban készülnek.

Ugyisint a javítások pontosan és azonnal készítettnek.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, tisztelettel 425

Márton György,
cipész.**Vas-, fűszer- és gépkereskedésben, egyes fiu tanulónak felvétetik.****Eladó szőlőoltvány.**

Elsőrendű bor és esemege fajú dus gyökérzetű fásoltvány, valamint sima zöldsoltvány nagy mennyiségben kaphatók a legolcsóbb árban.

HOLZEISEN JÓZSEFszőlőbirtokos és szőlőoltvány termelő
M-Pécska.

922

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

A MOLL A-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása legmakacsabb gyomor-bajok, testi bántalmak, gyomorgörccs és gyomorhev, rögzített székrekedés, maj bántalmak, vertolulás, aranyer és a legkülönbözőbb női betegségek ellen a jeles háziszser, mely évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. — Hamisítások törvényileg fenytetnek.

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

Moll-féle feliratu ónozzattal elzárva van. A Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer, köszvény, csusz és a meghülés egyéb következményeinél legismertesebb nepszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

MOLL-féle gyermekszappan.

Legfinomabb, egészen új rendszer szerint előállított gyermek és hölgyiszappan gyermek és felnőttek okszerű bőrápolása. Egy darab ára 40 fill. 5 darab kor. 1.80 fill. Minden darab gyermekszappan a MOLL-védjeggyel van ellátva. — Főosztályok:

MOLL A gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által.

Bécs, I., Tuchlauben 9. sz.

5941

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítettnek. A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni. Aradon kapható: FÖLDES KELEMEN és HAJÓS ARPAD gyógyszerártaiban.

Az 1902. évi versenyt ipar és gazdasági kiállításon és az 1901. évi makói ipar és gazdasági kiállításon a nagy díjazással kitüntetve.

WEGENSTEIN C. L. és FIA

ELNŐ DÉLMAGYARORSZÁGI

ORGONA-ÉPÍTŐ MŰINTÉZET (villamos üzemre berend.)

TEMESVÁROTT.

Szállít kitűnő, legújabb rendszer szerint készített

pneumatikus orgonákat

bármily nagyságban a legolcsóbb árak mellett.

Javítások, átalakítások és hangolások át vétetnek, olcsón és kitűnő szakértelemmel eszközöltetnek. 581

Bővebb felvilágosítással és kifizetvéssel szívesen szolgálunk.

Az 1896. évi kiállításon a nagy millenniumi éremmel kitüntetve.

Minden jobb üzletben kapható.

Kérjünk Braun-féle

„Rózsa-crém“ cipőkenőcsöt,

mert az összes forgalomban levő gyártmányok között a

„Rózsa-crém“

conserválja a lábbelit, ellentétben más készítményekkel, melyek a bőrt kiszáritják és törékenynyé teszik. — Eddig is számtalan szakember elismerésével találkozott. 67

Egyedüli készítője

Braun N. A. Arad.

Ismételadók forduljanak bizalommal hozzám.

Földbirtokosoknak
alkalmas**nagy uri ház,**

nagy magtár, borpince, istálló s hozzá tartozókkal szabad kézből

eladó.

Bővebbet

939

Tökölly Imre-utca 40. sz.

Saját termésű kitűnő tisztán kezelt magyarádi ó és pecsenyeborok

ugy nagyobb mennyiségben, valamint palaczkokban kapható

Winter Adolf

ügynéknél 555

ARADON,

Deák Ferencz-utca 40. sz. alatt.

Fajtisza riparia portalis alanyon oltott elsőrendű, duggyökérzetű bor- és esemege fajú 296

szőlő-oltványokat,

valamint gyökeres riparia portalis

szőlő-vesszőket

bármely mennyiségben szállít

HÁMORY GAZDASÁG

szőlőoltvány-telepe Arad.

Bővebb felvilágosítással és árajánlattal szívesen szolgál

Deák Ferenc-utca 3. szám alatt.

Telefon 229.

Értesítés!Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy **Aradon, Salacz-utca 3. sz. a.** egy a mai kor igényeinek mindenben megfelelő**vésnöki műtermet**

nyitottam.

Raktáron tartok:

réz-, ruggyanta-bélyegzőket, számozó gépeket, keletbelyegzőket, dombornyomó sajtókat, sablonokat és mindenféle bélyegző-festéket (Durabell-festék minden színben.)

Készítetek:

monogramokat, cimereket, egyleti és sport-jelvényeket, zászló-szegeket, írás vésést és minden e szakmába vágó munkát 565

jutányos árak mellett.

Tisztelettel

Schubauer J.
vésnök.